

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

NAJVEČJE NOVOSTI APPOVEGA DOGODKA

št. 18/XXIX
26. september 2024

Kako testirati računalnik
oziroma posamezne
komponente?

ECONO[®]

Električni
avtomobili
z najdaljšim
dosegom

**CESTNI PROMET
JE NA RAZPOTJU**

ASUS ProArt P16 -
zavetišče za
ustvarjalce

Samsung Galaxy Z Flip6
- všečen, vendar ne
premika mej

YouTube z novimi oglasi
ob zaustavljenih
posnetkih

BMW bo leta 2028
zagnal proizvodnjo
avtomobilov na vodik

Prenosni računalnik HP EliteBook 860 G10 Wolf Pro Security Edition

Z prenosnim računalnikom HP EliteBook 860 enajste generacije pozabite na vse neznanke med nastavitvijo za hibridno delo in si zagotovite odličen videz in zvok v spletnih sestankih. Ta izredno razpoznaven računalnik, ki ga poganja najnovejši procesor vključuje funkcije za varnost in upravljanje za podjetja.

Intel vPro® Platforma z Intel® Core™ procesorjem 13. Generacije

Oblikovan za podjetja, izdelan za vas

Izjemno varen računalnik HP EliteBook 860 z dovršenim oblikovanjem, ki ga je enostavno upravljati na daljavo, zagotavlja zmogljivost, ki jo potrebujete za kompleksna opravila.

Zagotovite si popolno kombinacijo moči, hitrega delovanja in vrednosti z Intel vPro® Platformo in s procesorjem Intel® Core™ 13. generacije, ki lahko z več procesorskimi jedri nemoteno in zanesljivo obdela več delovnih nalog.

Prenosljivost računalnika in zanesljivost hitre povezave določata, kje lahko delate. Z vmesnikom Wi-Fi 6E z gigabitno hitrostjo prenosa podatkov si zagotovite hitro in zanesljivo povezavo v obremenjenih brezžičnih okoljih.

Z operacijskim sistemom Windows 11, ki ga poganja HP-jeva tehnologija za sodelovanje in povezovanje, lahko delate kjer koli, ne da bi poslabšali zmogljivost.

Sodelujte brez skrbi

Z dodatno povezavo 5G (opcijjsko) poskrbite za pristnost v spletnih sestankih v svetu hibridnega dela. S tehnologijo HP Presence, kot je IR-kamera s 5 milijoni slikovnih točk in samodejnim sledenjem, 88-stopinjskim širokim zornim kotom in zvokom Bang & Olufsen poskrbite, da bodo virtualni sestanki bolj osebni.

Zaščiten s HP Wolf Security

Računalniki HP Wolf Pro Security Edition so opremljeni s tehnologijama HP Sure Click Pro in HP Sure Sense, zaradi česar so zmogljivejši od standardnih različic. Vključujejo tudi enoletno ali triletno uporabniško licenco s HP-jevo podporo. Na ta način je zagotovljena ena, zmogljiva rešitev, ki ne zahteva računalniškega okolja, upravljanega s strani oddelka za IT.

Specifikacija

- **Intel vPro® Platforma, Intel® Core™ i5-1345U Procesor (1.6-4.7GHz) 12MB 10C/12T**
- Windows 11 Pro 64 bit, SLO ali ANG
- 40,64 cm (16") WUXGA IPS WLED 1920 x 1200, nebleščeč 400 nitni, IR
- Integrirana grafična kartica Intel® Iris Xe Graphics
- 16 GB DDR5 5200 MHz (1 x 16 GB), ena prosta reža, do 64GB
- 512 GB PCIe NVMe Value
- 2x USB Type-C (Thunderbolt 4), 2x USB 3.1 G1, 1x HDMI 2.0b
- Intel WI-FI 6E AX211 160 MHz + Bluetooth 5.3
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- Bang und Olufsen HD stereo zvočniki, kamera 5 MP, 2x mikrofon z dvojnimi poljem
- TPM 2.0 modul, bralnik prstnih odtisov, čitalec pametnih kartic
- Šasija iz CNC obdelanega aluminija (1,76kg, 35,87 x 1,92 x 25,1 x cm)
- Osvetljena SLO tipkovnica, Touchpad, pointstick
- Garancija 3 leta (tudi baterija 51 Wh, 3 celična Li-Ion)

Cena: 1.439,00 z DDV

6T2C3EA

Letalska družba United Airlines na vsa letala dodaja Starlink

Družba United Airlines bo s pomočjo satelitov Starlink družbe SpaceX nadgradila brezžični internet na vseh svojih letalih. United je napovedal »nekaj velikega« na nebu in sporočil, da bo v začetku leta 2025 začel testirati hitro storitev Wi-Fi Starlink, prvi potniški leti z novim internetom pa bodo predvidoma izvedeni v naslednjem letu. United bo v naslednjih letih v vsa svoja letala, ki jih je več kot 1000, namestil brezžični internet Starlink, storitev pa bo za potnike brezplačna. »Vse, kar lahko počnete na tleh, boste kmalu lahko počeli tudi na letalu družbe United na višini 35.000 metrov, skoraj kjer koli na svetu,« pravi izvršni direktor družbe United Scott Kirby. Po poročanju portala One Mile at a Time ima United trenutno štiri različne ponudnike Wi-Fi omrežja, pri čemer regionalna letala uporabljajo Intelsat, večina širokotrupnih letal pa Panasonicov Wi-Fi. United uporablja tudi Viasat Wi-Fi na večini svojih letal 737 Max, nekaterih letalih A319 in A321neo. Viasat je najhitrejši med vsemi. Obvestilo o uvedbi Starlinka je pomembno predvsem za potnike, saj je brezžični internet na letalih trenutno pogosto nezanesljiv in počasen. Časopis Wall Street Journal je pred kratkim prikazal, kako bodo Starlink in podobni ponudniki to spremenili, saj so na letu s povezavo Starlink v realnih pogojih dosegli hitrost več kot 100

Mb/s z zakasnitvijo pod 100 ms. To na primer omogoča neprekinjene prenose pretočnih video vsebin, kot jih ponuja Netflix, in celo možnost sodelovanja v videokonferenčnih klicih. Starlink pravi, da lahko za letala ponudi hitrosti do 220 Mb/s.

Največja hitrost je trenutno na voljo le v družbah JSX in Hawaiian Airlines, razširitev na letala United Airlinesa pomeni, da bo tudi ostala konkurenca morala narediti korak naprej in v svojo ponudbo dodati zanesljivejši Wi-Fi.

Qatar Airways bo to storil že v tem letu, WestJet od decembra dalje, Air New Zealand pa v letu 2025. Jessica Rosenworcel, predsednica zvezne komisije za komunikacije, pa skrbi monopolni status podjetja SpaceX. Od leta 2018 je Muskovo podjetje v vesolje izstrelilo 7000 satelitov, kar je 2/3 vseh satelitov v vesolju. Rosenworcel si želi več akterjev, ki bi lahko inovirali v vesolju.

Renault je oživel staro legendo estafette

Originalni renault estafette letos praznuje 65. obletnico in proizvajalec se je odločil, da je čas, da se estafette dvigne kot feniks iz pepela. Seveda v bolj moderni izvedbi. Imenoval se bo ZFlexEvan, kar sicer ne zveni tako dobro kot estafette. Gre za kombi, ki nastaja v sodelovanju s podjetjem Volvo Trucks oziroma podružnico Flexis. Že po obliki je jasno, da ne bo

šlo za običajen kombi, kar so tudi sporočili v Renaultu, kjer pravijo, da želijo, da je njihov kombi takoj prepoznaven in opazen med ostalimi kombiji. Od originalnega modela je podedoval dvojne okrogle žaromete, določene krivulje (ne veliko), dodali pa so mu zelo izrazito sivo-rumeno barvno kombinacijo, ki naj bi po besedah proizvajalca popestrila evropske ulice.

»Kombiji ne bodo več neopaznih oblik. Bodo privlačni, ekspresivni in privlačnih barv,« je dejal Sandeep Bhambra, glavni oblikovalec za Renaultovo podjetje Ampere, ki proizvaja električne avtomobile. Pri dostavi šteje vsaka sekunda. Renault ocenjuje, da pomeni vsakih 30 sekund, ki jih uspe dostavljavec prihraniti, 1 % dodatne donosnosti za podjetje. Luca de Meo, vodja skupine Renault, je sporočil, da so v ta namen veliko pozornosti posvetili povezanosti avtomobila z voznikom. Kaj točno naj bi to pomenilo, še ni znano. Tudi o pogonskem sklopu še ni znanega prav veliko, z izjemo, da gre za električni pogon. So pa razkrili, da bo velik poudarek na programski opremljeni, kar pomeni, da bi lahko naknadno izboljševali sistem avtomobila.

Če bi bil tovorni del opremljen s hladilniki, bi se njihovo stanje prikazovalo na armaturni plošči. S posodobitvami bi lahko izboljšali tudi doseg, varnostne sisteme vozila in splošno povezljivost. Želijo doseči, da bi bil novi renault ZFlexEvan 30 % cenejši od obstoječih kombijev. Planiran začetek proizvodnje je leto 2026 – in do takrat bi morda lahko prevzel tudi ime estafette, ki ga uporabljajo interno v podjetju.

PS6: Sony se je odločil za AMD-jeve čipe

PlayStation 5 Pro smo čakali kar lep čas in mnenja so za zdaj mešana, predvsem na račun višje cene in dejstva, da je zmogljivost obstoječe konzole PS5 zadoščala za 99 % iger. Vseeno, dobili smo ga, sedaj pa je čas za govornice o nasled-

MojeDelo.com

Karierni sejem

24. oktober 2024
Cankarjev dom

Priložnosti na doseg roke.

Delovna mesta za vas.

NLB SAMOSTOJNI SISTEMSKI ADMINISTRATOR Ljubljana	COMTRADE GAMING ADMINISTRATOR SQL PODATKOVNIH BAZ Ljubljana, Maribor ali Nova Gorica	GENERALI INŽENIR VARNOSTI INFORMACIJSKIH SISTEMOV Sora
COSYLAB VODJA EKIP RAZVIJALCEV PROGRAMSKE OPREME Slovenija	TRIMO STROKOVNJAK – KOORDINATOR ZA POSLOVNE INFORMACIJE Trebnje	agiledrop PHP RAZVIJALCI Ljubljana, Maribor, Celje, hibridno ali od doma

Več na **MojeDelo.com**

niku – PlayStation 6. Vse se začne pri čipu. Po poročilu Reutersa sta bila (pričakovano) glavna kandidata Intel in AMD. Na začetku je bil v boju tudi Broadcom, ki pa je zelo hitro izpadel. Sony naj bi se odločil za AMD, ki je tako svojemu velikemu rivalu zadal še eno bolečo zaušnico.

Ker AMD izdeluje čipe, ki so v konzolah PS5 in PS5 Pro, je bila po navedbah Reutersa ohranitev združljivosti za nazaj pri morebitnem prehodu na Intel čipe del »večmesečnih« razprav med vodstvom in inženirji v Sonyju in Intelu. Vendar je bila Intelova ponudba blokirana, ker se niso mogli dogovoriti o tem, koliko dobička bi Intel imel od vsakega čipa, ki bi ga zasnoval. Proizvodni proces naj bi Intel prepustil družbi TSMC. Leto 2024 res ni naklonjeno Intelu. Poleg težav s procesorji Raptor Lake so na stranskem tiru tudi v bitki za čipe z umetno inteligenco, kjer prevladujeta Nvidia in AMD. Težave so se stopnjevale do te mere, da so proizvodnjo nekaterih tehnologij za naslednjo generacijo čipov prepustili tajvanskemu podjetju TSMC, kar jim bo dalo dovolj časa, da si njihova proizvodnja vsaj malo opomore. Lansko leto so ustvarili 7 milijard dolarjev izgube, prejšnji mesec so napovedali, da bodo odpustili 15.000 zaposlenih. Gradnjo nove tovarne v Ohio so začasno prestavili, so pa med stranke dodali Microsoft, ki je pri Intelu rezerviral proizvodni proces 18A, ki obljublja do 10 % boljše zmogljivost na vat. Na področju čipov za umetno inteligenco in v rangu najboljših grafičnih kartic tudi AMD močno zaostaja za Nvidio, je

pa AMD močno razširil svoj portfelj podatkovnih centrov, ki predstavljajo polovico njihove prodaje.

Intel naj bi s propadlim poslom s Sonyjem izgubil 30 milijard dolarjev, a v podjetju številke še niso komentirali.

BMW bo leta 2028 zagnal proizvodnjo avtomobilov na vodik

BMW bo leta 2028 predstavil svoj prvi avtomobil na vodikov pogon, nato pa še več drugih različic obstoječih modelov na gorivne celice.

Prvi model, ki bo naredil prehod na vodik, bo po vsej verjetnosti SUV X5, saj nemški proizvajalec že preizkuša modele X5 z gorivnimi celicami. Novi avtomobili bodo uporabljali pogonske sklope, razvite skupaj s Toyoto, pri čemer je ta napoved del krepitve partnerstva obeh avtomobilskih podjetij pri razvoju tehnologije.

»To je mejnik v avtomobilski zgodovini,« je dejal predsednik uprave BMW-ja Oliver Zipse. »Poganja ga vodik, poganja pa tudi duh sodelovanja in poudarja, kako tehnološki napredek oblikuje mobilnost prihodnosti.«

»Ta avtomobil bo napovedal obdobje velikega povpraševanja po električnih vozilih na gorivne celice,« je napovedal Zipse. S to potezo bo BMW

postal prvi proizvajalec, ki bo ponudil množično proizvodnjo vozila FCEV (električni avtomobili s pogonom na gorivne celice). Toyotina limuzina mirai in Hyundaijev SUV nexa sta na voljo le v omejenem številu. Honda je bila zagovornica te tehnologije, vendar je pred tremi leti prenehala proizvajati limuzino clarity FCV.

BMW in Toyota sta pozvala svetovne vlade, naj vlagajo v vodikovo infrastrukturo. »Skupaj z BMW-jem in partnerji iz različnih panog bomo pospešili naša prizadevanja za uresničitev prihodnosti, v kateri bo vodikova energija podpirala družbo,« je zapisal Koji Sato, predsednik Toyote. Japonska znamka je že dolgo največji podpornik avtomobilov na vodikov pogon. Kljub nedavnim oviram, vključno z obsežnim zapiranjem vodikovih polnilnic na ključnih trgih, kot so Kalifornija, Združeno kraljestvo in celinska Evropa, je bila neomajna pri svoji zavezanosti temu gorivu. Poleg vodikovih gorivnih celic razvija tudi vodikove motorje z notranjim izgorevanjem, s katerimi želi celo nastopiti na 24-urni dirki Le Mans 2027.

Amazon delavce sili nazaj v pisarne

Večina zaposlenih, ki so lahko med pandemijo delali od doma, se strinja, da je to ena izmed svetlih točk sicer turobnega obdobja. Medtem ko se je ponekod delo od doma uveljavilo kot povsem legitimna oblika dela in je v veljavi še danes, je Amazon nasprotnega mnenja.

Njihovi zaposleni se bodo od 2. januarja 2025 morali vrniti v pisarno pet dni na teden.

»Odločili smo se, da se bomo vrnili k temu, da bomo v pisarni tako, kot smo bili pred začetkom covid,« pravi izvršni direktor Andy Jassy v sporočilu zaposlenim. Sicer pa morajo zaposleni že od maja leta 2023 tri dni na teden delati v pisarnah in Jassy pravi, da »če kaj, je zadnjih 15 mesecev, ko smo bili vsaj tri dni na teden spet v pisar-

www.enaa.com

Govorimo digitalno

Slovenska spletna trgovina številka 1 za dom, podjetja in prosti čas

ni, okrepilo naše prepričanje o koristih pisarniškega dela. Jassy pravi, da uslužbencem ne bo treba biti v pisarni, če bodo morali reševati zasebne stvari – če zbolijo otroci in podobni primeri. »Toda pred pandemijo ni bilo samoumevno, da lahko zaposleni delajo na daljavo dva dni na teden, in tako bo tudi v prihodnje.« Na daljavo bodo lahko delali le tisti, ki bodo imeli izrecno dovoljenje za to izjemo.

Pravi tudi, da bo Amazon do konca prvega četrtrletja 2025 zmanjšal število vodij. Ni izrecno povedal, ali bo to vključevalo odpuščanja. »To bomo storili premišljeno. Manjše število vodij bo odstranilo nepotrebne plasti in še bolj sploščilo organizacijo.«

Delavci se še niso odzvali, dvomimo pa, da bo odziv pozitiven. Delo od doma oziroma hibridno delo se je v mnogih primerih izkazalo kot odličen način za uravnoteženje zasebnega in poslovnega življenja.

Nissan razvil barvo, ki zmanjša porabo goriva

Kako zmanjšati porabo goriva? Nekateri vozijo 100 km/h po avtocesti, drugi natančno vedo, v kateri prestavi morajo voziti, tretji pa na primer nikoli ne vklopijo klime. Odkar so na trg prišli še električni avtomobili, se je vprašanje o varčni rabi le še stopnjevalo. Tudi inženirji iščejo vedno nove načine, kako izboljšati varčnost avtomobi-

lov. Tokrat odgovora niso našli v motorju, manjši teži avtomobila ali čem podobnem, ampak v barvi avtomobila.

Nissan je razvil t. i. »hladno barvo« (angl. cool paint), ki je med testiranjem uspela zmanjšati temperaturo zunanje površine avtomobila za kar 12°C. S tem se je temperatura v kabini zmanjšala za 5°C. Temperatura igra pomembno vlogo pri učinkovitosti avtomobila in to ne velja zgolj za temperaturo motorja. Vsi na primer vemo, da z vključeno klimo porabimo več energije, kar je še toliko bolj vroča tema, ko je govora o električnih avtomobilih. Vendar to velja tudi za vozila na notranje izgorevanje, še posebej za tista z manjšimi motorji.

Za ublažitev visokih temperatur proizvajalci že zdaj uporabljajo vetrobranska stekla, ki odbijajo infrardeče žarke, steklo pa že samo po sebi filtrira

ra ultravijolične žarke.

Nissan svojo hladno barvo razvija že tri leta, temelji pa na t. i. metamaterialih (umetno ustvarjena snov z nenavadnimi fizikalnimi lastnostmi), ki jih opisujejo kot »sintetične kompozite« s strukturami, ki jih ne najdemo v naravi.

Proizvajalci lahko s temi strukturami manipulirajo in odstranijo valovne dolžine, ki vplivajo na temperaturo. V tem primeru je to bližnja infrardeča svetloba. Metamaterial je sestavljen iz dveh mikrostrukturnih delcev, ki se odzivata na svetlobo. Eden odbija bližnjo IR svetlobo, ki običajno povzroča molekularne vibracije v smoli

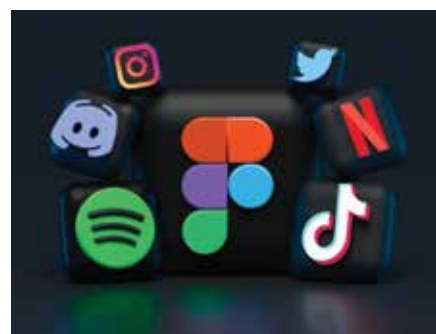
običajne barve, kar posledično vpliva na segrevanje. Drugi pa ustvarja elektromagnetne valove, ki preusmerjajo sončno energijo iz barve v ozračje. Podoben koncept se uporablja v barvah za stavbe, ki pa ni primerna za avtomobile. Nissan je preizkusil več kot 100 vzorcev, ki so bili odporni proti soli, kamenčkoma, luščenju, praskam in kemikalijam. Testiranje še poteka, Nissan pa pričakuje, da bo barva nekega dne na voljo za komercialno rabo.

Spotify preizkuša nov način filtriranja otroških skladb

Algoritmi so lahko zelo muhasti. Na svojem Spotify računu ste lahko skrbno izbirali skladbe in v zameno Spotify pripravlja tudi (večinoma) dobre glasbene sezname. Potem pa se oglasijo ostali člani družine, še posebej najmlajši, in vaši popolni sezname so zdaj polni zvokov iz risank Tačke na patrolji in podobnih.

Da bi rešili oziroma omilili težavo, so najprej izdali posebno aplikacijo za otroke Spotify Kids, ki pa se ni ravno uveljavila. Dodali so tudi možnost ročnega izklapljanja določenih seznamov.

V treh državah pa trenutno preizkušajo novo pilotno funkcijo za družinske profile, s katero bi izboljšali splošno izkušnjo, še posebej za uporabnike mlajše od 13 let. Starši oziroma skrbniki računov bodo lahko z njo bolje prilagodili vsebi-

PRIDOBITE POTRDILO

POSTANITE
NADZORNIK!

→ www.postaninadzornik.si

 PLANETGV
Izobraževalni poslovni dogodki

no, ki je na voljo mlajšim poslušalcem, in sicer z nadzorom v aplikaciji, kot je upravljanje platen, ki se predvajajo ob glasbi, pa tudi videoposnetkov in vsebine, ki jo bo platforma označila kot "eksplicitno". Z novo funkcijo nadzora bodo starši lahko bolje odločali o tem, ali je določena skladba (ali izvajalec) primerna za mladega poslušalca.

Nova Zelandija, Danska in Švedska so pilotne države z novo funkcijo, vendar samo v premisskem računu Premium Family. Če bo projekt uspešen, bodo kmalu sledile še druge države.

McLaren P1 iz Lego kock, ki je vozen

Podjetje Lego je v sodelovanju z McLarnom izdelalo popolnoma vozen model slavnega avtomobila P1 v merilu 1:1, v katerem je sedel voznik Formule 1 Lando Norris in odpeljal krog po dirkališču Silverstone.

Plastični P1, ki je narejen iz več kot 342.000 kock Lego Technic, tehta 1220 kg, Lego in McLaren pa sta ga razvila skupaj in je prvi vozni model Lego v velikem formatu. Lego je od leta 2015 že večkrat sodeloval z avtomobilskim proizvajalcem in ustvaril številne modele, vključno z mo-

delom Senna GTR in dirkalnikom F1 2022 MCL36. Podjetji sta pred kratkim skupaj razvili tudi različico P1 v merilu 1:8, ki ima lasten 7-stopenjski samodejni menjalnik z dvojno sklopko, vzmetenje, batni motor V8 in dvokrilna vrata. Tako v celoti posnema hibridni športni avtomobil. Repliko P1 v merilu 1:1 poganjajo baterije Technic in baterija električnega avtomobila. Ta napaja osem paketov motorjev, od katerih je vsak sestavljen iz 96 motorjev Lego Power, skupaj jih je torej 768. Lego trdi, da lahko P1 doseže hitrost do 40 km/h.

Za razvoj avtomobila P1, ki ga je izdelala ekipa 23 inženirjev iz obeh podjetij, so potrebovali več kot 8300 ur in več kot 393 vrst elementov Technic in 11 delov, izdelanih po meri. Čeprav je P1 večinoma izdelan iz Lego delov Technic, so si nekatere dele, kot so kolesa in volan, sposodili od originalnega avtomobila. "Za rumeno karo-

serijo smo potrebovali več mesecev praktičnega testiranja in gradnje, preden smo prišli do končne zasnove," je povedal Lubor Zelinka, vodja oblikovanja v podjetju Lego.

"Eden največjih izzivov je bil prostor oziroma njegovo pomanjkanje, saj je P1 zelo kompakten in okreten avtomobil. Vendar smo morali poskrbeti, da je bilo dovolj prostora za običajno krmljenje in vzmetenje, hkrati pa smo morali ustvariti togo strukturo s plastmi elementov Lego Technic." Lego P1 se bo zdaj odpravil na svetovno turnejo, na kateri bo predstavljen na športnih prireditvah.

Meta zastruje ukrepe proti ruskim državnim medijem

Lastnik Facebooka (Meta) je blokiral več ruskih državnih medijev, češ da uporabljajo zavajajoče taktike za izvajanje operacij vplivanja in se izogibajo odkrivanju na platformah Mete. Poleg Facebooka ima tehnološki velikan v lasti Instagram, WhatsApp in Threads.

"Po temeljitem premisleku smo razširili naše obstoječe ukrepe proti ruskim državnim medijem. Rossiya Segodnya, RT in drugim poveza-

NAPOVEDUJEMO!

AUTO MOTOR SHOW

LJUBLJANA

Gospodarsko razstavišče, Ljubljana

10. IN 11. MAJ 2025

www.automotorshow.si

SOORGANIZATORJA:

PROEVENT X

nim subjektom je zdaj prepovedan dostop do naših aplikacij po vsem svetu zaradi dejavnosti tujega vmešavanja," so za BBC zapisali pri Meti. Prepovedi naj bi začele veljati v naslednjih dneh. Rusko veleposlaništvo v Washingtonu in lastnik tiskovne agencije Sputnik Rossiya Segodnya odločitve Mete za zdaj nista komentirala.

Ruski državni mediji so bili pod poostrenim nadzorom zaradi trditev, da so poskušali vplivati na politiko v zahodnih državah.

Ta korak Mete zaznamuje stopnjevanje ostrega stališča največjega družbenega omrežja na svetu do ruskih državnih medijskih podjetij. Pred dvema letoma je Meta sprejela bolj omejene ukrepe za omejitev širjenja ruskih medijev pod državnim nadzorom, vključno z ustavitvijo oglaševanja na svojih platformah in omejitvijo dosega njihove vsebine.

Po začetku vojne v Ukrajini je Meta – tako kot druge platforme – ugodila zahtevam EU, Združenega kraljestva in Ukrajine, da v teh regijah blokira nekatere ruske državne medije.

V začetku tega meseca so ZDA obtožile državno radiotelevizijo RT, da je podjetju iz Tennesseeja plačala 10 milijonov dolarjev (7,6 milijona funtov) za "ustvarjanje in distribucijo vsebine ameriškega občinstvu s skritimi sporočili ruske vlade". V obtožnici je navedeno, da sta videoposnetke, ki so pogosto promovirali desničarske pripovedi o vprašanih, kot so priseljevanje, spol

in gospodarstvo, na skrivaj "urejala, objavila in režirala" dva uslužbenca RT.

Nokia zmagala v sporu z Amazonom

Nemško sodišče je razsodilo, da Amazon brez licence uporablja Nokiino patentirano video tehnologijo, je pred kratkim sporočil finski proizvajalec omrežne opreme in lastnik številnih te-

lekomunikacijskih patentov.

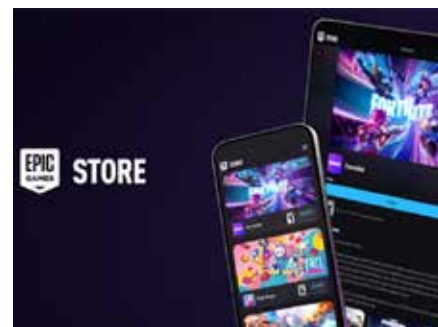
V izjavi je Nokiin glavni direktor za licenciranje Arvin Patel dejal, da je deželno sodišče v Münchnu razsodilo, da Amazon »v svojih pretočnih napravah za končne uporabnike uporablja Nokiine patentirane tehnologije, povezane z videom, in jih nezakonito prodaja brez veljavne licence«. Amazon je dejal, da se z odločitvijo sodišča ne strinja in pričakuje, da se bo nesporazum kmalu razrešil. »Ta sodba ne bo vplivala na obstoječe stranke in širok izbor naprav Fire TV bo še naprej na voljo pri Amazonu,« je podjetje navedlo v izjavi za Reuters.

Amazon pravi, da je pri licenciranju video patentov sodeloval s številnimi podjetji. »Nokia zahte-

va več kot vsa ta podjetja skupaj in je zavrnila našo ponudbo, ki je bila poštena in v skladu s tržnimi cenami.« Julija je Amazon na zveznem sodišču v Delawareu sicer vložil tožbo proti Nokii, v kateri je finsko skupino obtožil, da krši ducat Amazonovih patentov, povezanih s tehnologijo računalništva v oblaku. Nokia pa je leta 2023 proti Amazonu sprožila sodni postopek zaradi uporabe Nokiinih patentiranih multimedijskih izumov v Nemčiji, Indiji, Združenem kraljestvu in Združenih državah Amerike ter na Evropskem enotnem patentnem sodišču.

»Upamo, da bo Amazon sprejel svoje obveznosti in se dogovoril za licenco pod poštenimi pogoji,« so po odločitvi nemškega sodišča sporočili iz Nokie.

Trgovina Epic Games Store prihaja na iPad tudi v EU

Trgovina Epic Games Store je za uporabnike v EU na voljo tudi na iPadu, kar pomeni, da je omogočen dostop do iger, kot sta Fortnite in Fall Guys. Zagon je del posodobitve iPadOS 18, ki uporabnikom v EU omogoča prenos aplikacij iz trgovin z aplikacijami tretjih oseb na iPad. Trgovino Epic Games Store in več drugih alternativnih trgovin z aplikacijami so na iPhoneu v EU sicer uvedli prejšnji mesec. Aprilski zakon o digitalnih trgih je Applu dal šest mesecev časa za

Svet elektronike svoje naročnike
***BREZPLAČNO PELJE NA OGLED**
sejma **electronica 2024**
14. novembra v München!

www.racunalniskenovice.com

SLEDITE NAM TUDI NA

racunalniskenovice

uskladitev z novimi predpisi. Tako kot pri iPhoneih mora Apple tudi uporabnikom naprav iPad omogočiti izbiro privzetega brskalnika in dati možnost odstranitve že vgrajenih aplikacij.

Poleg igričarske platforme Epic Games je na iPade prišla tudi trgovina AltStore PAL, kjer boste med drugimi našli tudi emulatorje za retro igre in podobno.

Ne pozabimo tudi, da smo končno dobili podporo za slovenski jezik. Trajalo je samo 17 let. Bravo, Apple.

YouTube z novimi oglasi ob zaustavljenih posnetkih

Kot da nimamo že dovolj oglasov, še posebej na YouTubeu, kjer ti že tako ali tako mrgolijo na vsakem koraku, in nekaterih niti preskočiti ne moremo ... Prav zato vse več uporabnikov uporablja storitve oziroma programe za blokiranje oglasov. YouTube je sedaj potrdil, da bo (ponekod že) predvajal oglase tudi, ko boste začasno ustavili video. Nov oglasni prostor pa ne pomeni, da bodo zmanjšali število klasičnih oglasov ali nji-

hovo dolžino. Nov oglasni prostor so začeli testirati lansko leto in prišli do zaključka, da je to lahko zelo dobičkonosno, očitno pa so pozabili vzeti v zakup mnenje uporabnikov, ki se s tem zagotovo ne strinjajo.

»Ker smo opazili dober odziv oglaševalcev in gledalcev, smo oglase na zaustavljenih posnetkih začeli uporabljati za vse oglaševalce,« pravi Oluwa Falodun, vodja komunikacij v podjetju YouTube. YouTube trdi, da s takšnimi oglasi lahko ponudi manj motečo izkušnjo. Do tega zaključka so zagotovo prišli, ko so analizirali graf pri-

hodkov. Pred kratkim smo na Redditu začeli opažati komentarje in fotografije uporabnikov, ki so se kot prvi srečali z novimi oglasi, odziv pa je bil pričakovan.

Uporabnikom storitve YouTube Premium se novi oglasi za zdaj še ne prikazujejo.

Qualcomm razmišlja o prevzemu Intela

Qualcomm naj bi navezal stik s podjetjem Intel, da bi preučil možnost prevzema proizvajalca čipov. Glavni izvršni direktor Qualcomma Cristiano Amon je po navedbah vira, ki je bil seznanjen z zadevo, osebno vključen v pogajanja o prevzemu Intela, tehnološkega velikana zadnjih petih desetletij.

V začetku tega meseca je agencija Reuters poročala, da je Qualcomm preučil možnost nakupa delov Intelovega oblikovalskega poslovanja, in da je bila za Qualcomm posebej zanimiva prav enota za oblikovanje osebnih računalnikov.

Pogovori z Intelom so v začetni fazi. Po navedbah tretje osebe, ki je seznanjena z zadevo, podjetje iz San Diega še ni dalo uradne ponudbe

ZEIDES / 05. 11.

8

mednarodna konferenca
o e-identifikaciji in
e-storitvah zaupanja

24 20

DOGODEK, NA KATEREM BOSTE IZVEDELI:

- kako bo potekalo uvajanje novosti, ki jih na področje digitalizacije poslovanja prinaša Uredba eIDAS 2.0;
- kako bomo uvajali evropsko denarnico o digitalni identiteti in kaj bo prinesla posameznikom in pravnim osebam;
- kako bomo izkoristili nove možnosti elektronskega podpisovanja in drugih storitev zaupanja;
- kako Uredbo eIDAS izvajati v skladu z zahtevami Direktive NIS 2 in Splošne uredbe o varstvu podatkov;

Kongresni center Brdo pri Kranju

za Intel. Intelove delnice so medtem zrasle za 3,3 %, medtem ko so delnice podjetja Qualcomm padle za 2,9 %.

Qualcomm je pristopil v trenutku, ko je Intel najšibkejši. Od začetka leta so njihove delnice predvsem zaradi težav s procesorji izgubile skoraj 60 % svoje vrednosti. V vseh oddelkih so tudi že napovedali masovna odpuščenja.

Če bi se posel zgodil, bi ga najverjetneje takoj pregledali protimonopolni regulatorji v Združenih državah Amerike, na Kitajskem in v Evropi. Qualcomm bi morda moral, da bi pridobil odobritev regulatorjev, celo odprodati dele podjetja Intel. Ponudba bi pomenila največji poskus prevzema v tehnološki industriji, odkar je Broadcom leta 2018 želel kupiti Qualcomm za 142 milijard dolarjev, nato pa je takratni predsednik Donald Trump zaradi tveganj za nacionalno varnost posel zavrnil.

Posebna Logitech miška za 10. obletnico

Logitech praznuje 10. obletnico svoje gaming miške G502 z omejeno izdajo aluminijaste različice. G502 X Plus AL Edition ima enake funkcije

kot standardna brezžična miška G502 X ter aluminijasto ohišje z lasersko vgraviranimi oznakami, vključno s serijsko številko – od 1 do 502.

Prvotno miško iz leta 2014 lahko še danes dobite za dobrih 50 evrov in ima status kulturne miške. Življenje je začela kot kabelska miška, leta 2019 pa so dodali še brezžično različico s povezavo Lightspeed. Različica, ustvarjena ob 10. obletnici, temelji na modelu G520 X Plus (za dobrih 150 evrov) z DPI senzorjem 25K, RGB osvetlitvijo in podporo za brezžično polnjenje z Logitechovo podlogo Powerplay.

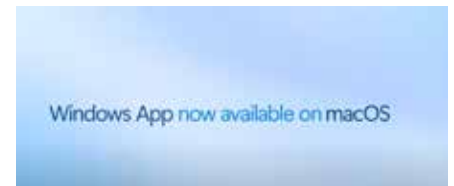
Na žalost miška ne bo dostopna v trgovinah. Namesto tega podjetje pravi, da aluminijasto miš-

ko lahko dobite tako, da vam jo podeli član družbe Logitech G ali eden izmed partnerjev podjetja. Deset mišk bodo podarili na družbenem omrežju X, z veliko sreče se za njo lahko potegujete tudi vi.

Microsoft lansiral aplikacijo Windows za iPhone, Mac in Android

Microsoft je predstavil aplikacijo Windows za sisteme macOS, iOS, iPadOS, spletne brskalnike, naprave s sistemom Android in celo osebne računalnike s sistemom Windows. Aplikacija Win-

dows je v bistvu središče za pretakanje kopije sistema Windows iz različnih virov, vključno z Windows 365, Azure Virtual Desktop, Remote Desktop ... Aplikacijo so testirali skoraj eno leto. Vključuje domači Windows zaslon, ki ga lahko prilagajamo, podporo za več monitorjev in preusmeritev USB, tako da lahko uporabljate različne zunanje naprave, kot so spletne kamere, naprave za shranjevanje podatkov in tiskalnike.

Aplikacija je na voljo samo za Microsoftove službene in šolske račune, saj so jo snovali predvsem za obstoječe uporabnike oddaljenega povezovanja. Tovrstne aplikacije so sicer že od nekdaj na voljo v Windowsu, trenutno je najboljši približek aplikacija Remote Desktop Connection (Povezava z oddaljenim namizjem), ki je na voljo v Windowsu 11. Nova in starejše aplikacije so dober način za hitro povezovanje s službenimi računalniki iz osebne prenosnika ali namiznega računalnika. Trenutno nimajo načrtov, da bi bila aplikacija na voljo tudi za potrošniške račune. Aplikacijo Windows si lahko prenesete v trgovini Microsoft ali Applovi trgovini App Store. Različica za Android je trenutno na voljo v predoglednem načinu, kar pomeni, da bo kmalu na voljo za splošno javnost.

Snap predstavil nova AR očala

Snap je na presenečenje mnogih predstavil peto generacijo očal za razširjeno resničnost

USPEŠNI *pod* PRITISKOM

Preverjene tehnike za odpravljanje stresa in povečanje odpornosti

Knjiga **Uspešni pod pritiskom** je priročnik, ki vam bo med drugim pokazal kako:

- obvladati stres in napetosti ter ostati miren pod pritiskom,
- se dobro pripraviti na pomembne dogodke,
- zmanjšati tremo in nervozo,
- izboljšati koncentracijo,
- povečati samodisciplino in samozavest,
- biti najboljši, ko je to najbolj potrebno

Avtor: Janez Hudovernik **Cena:** 24.99 € (DDV je vključen)

V vseh boljše založenih knjigarnah ali na spletu:

Na voljo tudi v angleškem jeziku: <https://bit.ly/46lj900>

(AR) Spectacles, ki lahko združijo digitalni in fizični svet. Najnovejša očala Spectacles so na voljo le razvijalcem, ki se morajo zavezati, da bodo eno leto plačevali 99 dolarjev na mesec, če želijo za napravo izdelovati AR aplikacije. Očala lahko ustvarijo prepričljivejše digitalne slike kot prejšnja različica in so zgrajena na podlagi prenovljenega programskega operacijskega sistema, imenovanega Snap OS. Poleg tega Snap sodeluje z ustvarjalcem ChatGPT-ja, podjetjem OpenAI, da bi razvijalcem omogočil orodja, s katerimi bodo lahko izdelali in prenesli svoje funkcije umetne inteligence za pametna očala. Baterija očal naj bi zdržala 45 minut, uporabnik jih bo lahko upravljal z glasovnimi ukazi ali gestami.

Podjetje je nova očala uspelo lansirati tik pred Metinem dogodkom Connect, na katerem tre-

nutno vodilno ime na področju AR razvoja običajno lansira nove produkte. Snap si že vrsto let prizadeva doseči enak uspeh, kot je uspel Meta na potrošniškem trgu navidezne resničnosti, vendar za zdaj zaman. Na splošno podjetje nima tako globokih žepov kot Meta, ki lahko morebitne izgube pokrije na druge načine. Snap pa se poleg slabših prodajnih rezultatov sooča tudi s težavami z oglaševanjem, njihovo osrednjo dejavnostjo. Delnice podjetja Snap so avgusta, ko je podjetje poročalo o svojih zadnjih četrtletnih rezultatih, padle za več kot 20 %. Vlagatelji so se zgražali nad slabšimi napovedmi od pričakovanih za tretje četrtletje, prihodki podjetja v drugem četrtletju pa so zostajali za pričakovani analitikov. Meta je medtem objavila boljše rezultate od pričakovanih, čeprav njihov oddelek za navidezno in razširjeno resničnost še vedno beleži izgube. Samo v drugem četrtletju so ustvarili več kot 4,5 milijarde dolarjev izgube.

Meta je od leta 2020 v navidezno resničnost vložila več kot 63 milijard dolarjev. Samo v letu 2023 pa je z oglaševanjem ustvarila 131,9 milijarde dolarjev prihodkov, od tega skoraj 40 milijard čistega dobička. Za primerjavo, Snap je v letu 2023 zabeležil 4,6 milijarde dolarjev prihodkov in 1,3 milijarde dolarjev izgube.

Alibaba predstavila 100 novih AI modelov

Alibaba je pred kratkim objavila več kot 100 odprtokodnih modelov umetne inteligence in močno povečala zmogljivosti svoje lastniške tehnologije. Tako se je še približala ustaljeni konkurenci. Na novo objavljeni modeli, znani kot Qwen 2.5, so zasnovani za uporabo v različnih aplikacijah in sektorjih, od avtomobilskega do igralnega in znanstvenega raziskovanja, je sporočila družba Alibaba. Dodala je, da imajo naprednejše zmogljivosti na področju matematike in kodiranja.

Podjetje želi konkurirati domačim tekmecem, kot sta Baidu in Huawei, ter ameriškim velikanim, kot sta Microsoft in OpenAI.

Modeli umetne inteligence se usposablajo na ogromnih količinah podatkov. Alibaba pravi, da so njeni modeli sposobni razumeti pozive ter ustvarjati besedila in slike.

23. FESTIVAL ZA
tretje ŽIVLJENJSKO OBDOBJE

Največja prireditev za starejše v Evropi!

Vsi smo ena generacija!

VSTOP PROST!

www.f3zo.si

30. september – 2. oktober 2024

Cankarjev dom, Ljubljana

Soorganizatorja: **PROEVENT**

Odrpta koda pomeni, da lahko vsakdo – vključno z raziskovalci, akademiki in podjetji – po vsem svetu uporabi modele za ustvarjanje lastnih generativnih aplikacij umetne inteligence, ne da bi mu bilo treba usposabljanje lastne sisteme, kar prihrani čas in stroške. Alibaba upa, da ji bo odprtost prinesla več uporabnikov.

Kitajski trgovski velikan je svoj model Tongyi Qianwen ali Qwen prvič predstavil lani. Od takrat je izdal izboljšane različice in pravi, da so bili njegovi odprtokodni modeli do danes preneseni 40-milijonkrat. Podjetje je tudi povedalo, da je nadgradilo svoj lastniški vodilni model, imenovan Qwen-Max, ki ni odprtokoden. Namesto tega Alibaba svoje zmogljivosti prodaja podjetjem prek svojih izdelkov za računalništvo v oblaku. Alibaba je dejala, da je Qwen Max 2.5-Max na več področjih presejel tekmece, kot sta Meta Llama in GPT4 podjetja OpenAI, vključno z razmišljanjem in razumevanjem jezika. To je zelo optimistična napoved. Na prave, neodvisne rezultate, bomo morali še počakati.

Alibaba je predstavila tudi novo orodje za pretvorbo besedila v video, ki temelji na njenih modelih umetne inteligence. To uporabnikom omogoča, da vnesejo poziv, umetna inteligenca pa na njegovi podlagi ustvari videoposnetek. Podobno kot zna Sora, rešitev podjetja OpenAI.

Tipka Copilot bo kmalu omogočala zagon poljubnih programov

Microsoft namerava uporabnikom sistema Windows 11 omogočiti, da prilagodijo tipko Copilot, ki jo je pred kratkim dodal na nove prenosnike. Tipka Copilot je v sistemu Windows 11 privzeto nastavljena za zagon Microsoftove aplikacije Copilot, vendar podjetje zdaj preizkuša možnost njene uporabe za zagon drugih aplikacij. Zakaj je prišlo do spremembe? Morda je interna analiza razkrila, da tipka ni tako priljubljena, kot so pričakovali, ali pa je to le priprava, da bo tipka

lahko zagnala tudi konkurenčne AI rešitve. S tem bi se Microsoft izognil morebitni regulatorni preiskavi. Beta preizkuševalci že preizkušajo novo funkcijo tipke Copilot. »Izberete lahko, da se s tipko Copilot zažene aplikacija, ki je zapakirana in podpisana z MSIX, kar pomeni, da aplikacija izpolnjuje varnostne zahteve in zahteve glede zasebnosti, tako da so stranke varne,« pojasnjuje ekipa Windows Insider v objavi na blogu. »Tipka bo še naprej zaganjala program Copilot v napravah, ki imajo nameščeno aplikacijo Copilot, dokler stranka ne bo izbrala druge možnosti.« Nova tipka je prva večja sprememba na tipkovnicah v zadnjih 30 letih. Microsoft je z njo želel uporabnike spodbuditi k uporabi umetne inteligence. Težava je le, da veliko uporabnikov za zdaj ne vidi priložnosti umetne inteligence pri vsakdanji rabi. Microsoft je izkušnjo še dodatno poslabšal na Copilot računalnikih, ker je Copilota spremenil v spletno aplikacijo, kar pomeni, da si z njim ne moremo pomagati pri spreminjanju sistemskih nastavitev.

Kot rečeno, beta testiranje že poteka, kar pomeni, da bo polna izdaja na voljo v naslednjih mesecih.

Amazon prodajalcem dodal klepetalnega robota

Amazon je pred kratkim predstavil novo aplikacijo z umetno inteligenco, ki bo neodvisnim prodajalcem med drugim pomagala pri merjenju prodaje, vzdrževanju zalog in oglaševanju izdelkov.

Programska oprema, ki so jo poimenovali Amelia, lahko v nekaj sekundah zagotovi odgovore na širok spekter vprašanj, kot so, kako se pripraviti na praznike in kako uspešno ali neuspešno posluje prodajalec, vključno s prodanimi enotami in obiskanostjo spletne strani.

Kasneje bo programska oprema lahko pomagala reševati težave prodajalcev, kot so zamude pri

pošiljanju, brez dodatnega človeškega posredovanja. Amazon je agenciji Reuters pokazal, kako lahko Amelia hitro priključuje metrike za prodajalca, kot so podatki o prodaji. Podala je tudi predloge za pripravo na večje prodajne praznike, vključno s promocijami in zakupom oglaševanja na Amazon.com. Glavna vloga Amelie bo »osebni strokovnjak, ki pomaga pri tem, kako uspešno prodajati na Amazonu«, je dejal Dharmesh Mehta, podpredsednik svetovnih prodajnih partnerskih storitev pri Amazonu. »To mora biti poglobljen strokovnjak za vse ključne dele vodenja vašega prodajnega podjetja.« Amazon, ki se pri dobavi več kot treh od petih prodanih enot zanaša na tretje prodajalce, je imel s temi prodajalci pogosto burne odnose, zlasti glede pristojbin.

Z avtomatizacijo dela storitev za stranke prodajalcev bo Amazon morda lahko ceneje obravnaval pritožbe in druge težave, ki bi sicer zahtevale človeško posredovanje.

Amelio so najavili na letni konferenci, na kateri se zbere del od približno 450.000 neodvisnih prodajalcev. Tja pridejo z namenom, da se seznanijo z nasveti in prodajnimi triki ter z novimi storitvami.

Pred tem so že predstavili storitev Rufus (generativni iskalnik z umetno inteligenco), ki jo je Amazon dodal na svoje spletno mesto, da bi strankam pomagal najti več izdelkov. Amazon je medtem začel prodajati oglaševanje v programu Rufus, kar kaže na to, da bi lahko prodajalci plačevali v zameno za priporočila.

Uvedel je tudi klepetalnega robota za podjetja, hkrati pa si prizadeva izboljšati glasovno pomočnico Alexo s posodobitvijo na bolj pogovorno umetno inteligenco.

Amazon je kapitalne izdatke povečal s 14 milijard dolarjev v letošnjem prvem četrtletju na približno 16,5 milijarde dolarjev v drugem četrtletju – predvsem zaradi naložb v umetno inteligenco. Dejal je, da bo storitev Amelia sprva na voljo le manjši skupini prodajalcev in le v angleškem jeziku, v naslednjem mesecu pa bodo dostop do nje prejeli skoraj vsi ameriški prodajalci.

SUBRINA RECEPT

Za močne lase!

NOVO:

Oblikovanje las s kofeinom

Z naravnim kofeinom iz gvarane, ki spodbuja rast las.

Subrina Recept odslej nudi tudi izdelka za oblikovanje las! Vsebovani **kofein** poskrbi za močne lase, zlasti če so ti nagnjeni k izpadanju. Zaradi prilagojenih formul z **oljem čajevca** pa sta novi gel in krema primerna tudi za občutljiva lasišča ali lasišča s prhljajem.

Največje novosti Applovega dogodka

OD IPHONE 16 DO WATCH SERIES 10. TUKAJ JE VSE, KER JE PRINESEL ZADNJI APPOV DOGODEK.

Applov dogodek "It's Glowtime" je za nami. Že res, da je bil glavna zvezda dogodka ponovno iPhone, vendar je Apple poleg tega predstavil še nekaj drugih zanimivih novosti, med drugim posodobitve svoje linije pametnih ur in slušalk AirPods.

Pa si pogledajmo 8 največjih novosti, ki jih je prinesel dogodek iPhone 16.

IPHONE 16 JE DOBIL DVA NOVA GUMBA

Poleg vsem že poznanega gumba "Action Button" iz prejšnje serije naprav imata iPhone 16 in 16 Plus nov dodaten gumb, nekaj podobnega DSLR-ju, s katerim lahko snemamo videe, zajemamo fotografije ali prilagajamo nastavitve. Oba modela imata zadnje kamere postavljene drugo pod (oziroma nad) drugo, podpirata pa tudi videe, ki jih je možno gledati z očali Apple Vision Pro.

iPhone 16 je opremljen s hitrejšim procesorjem A18, ki naj bi procesiral nove umetno inteligentne (AI) funkcionalnosti, ki prihajajo na napravo, vendar (za zdaj) ne v Evropo. Začetna cena 15,49-centimetrskega modela je 1021,99 evrov, medtem ko je cena 17-centimetrskega seveda višja in znaša 1179,95 evrov. Barve, ki so na voljo, so bela, črna, zelena, roza in modra. Prodaja novega modela se je začela 20. septembra.

IPHONE 16 PRO IMA VEČJE ZASLONE IN BOLJŠE KAMERE

iPhone 16 Pro in Pro Max imata nekoliko večje zaslone, pri čemer ima osnovni model Pro 6,3-palčni (16-centimetrski) zaslon namesto 6,1-palčnega/15,49-centimetrskega, medtem ko ima Pro Max 6,9-palčni (17,53-centimetrski zaslon) namesto 6,7-palčnega/17-centimetrskega. Tako kot osnovni iPhone 16 ima tudi linija Pro nov gumb za zajem posnetkov. Imajo tudi nadgrajen čip A18 Pro, pri čemer ima različica Pro Max "najboljšo življenjsko dobo baterije med iPhoni doslej", tako vsaj pravi Apple.

V nasprotju z lanskim modelom oba telefona – ne le Pro Max – dobivata enako 5x telefoto kamero z zasnovo "tetraprizme", skupaj z nadgrajenim ultraširokim senzorjem z 48 milijoni slikovnih pik in "Fusion kamero" (48 MP). Telefoni Pro so na voljo v štirih barvah: zlati, črni, beli in »naravni« titan (sivi). iPhone 16 Pro v osnovi stane 1289,99 evrov, medtem ko je za Pro Max potrebno odšteti 1555,99 evrov.

IPHONE 16 DOBIVA "VISUAL INTELLIGENCE"

Vsi modeli telefonov iPhone 16 so pripravljene za "Apple Intelligence" – to so nove funkcije umetne inteligence, ki jih bo Apple naslednji mesec lansiral v beta različici, najprej v angleščini. Te funkcije vključujejo možnost iskanja slik v vaši knjižnici tako, da jih opišete in ustvarite smeškote (emojije) po meri. Apple pa je z novo funkcijo, imenovano "Visual Intelligence", dodatno posodobil tudi gumb za nadzor kamere, ki samodejno išče stvari, ki jih fotografirate. Uporabite ga lahko tudi tako, da na primer slikate plakat nekega koncerta in si ga preprosto shranite v vaš koledar.

PAMETNA URA WATCH SERIES 10 PRIHAJA Z VEČJIM ZASLONOM IN TANJŠIM PROFILOM

Apple Watch Series 10 ima najtanjši profil doslej, skupaj z večjim širokokotnim zaslonom OLED, za katerega Apple pravi, da je do 40 odstotkov svetlejši, če ga gledamo pod kotom. Ura je z merjenjem motenj dihanja med spa-

njem zmožna zaznati znake spalne apneje. Vgrajen ima tudi senzor globine in temperature vode.

Nova naprava je na voljo v polirani aluminijasti črni barvi z mat možnostmi za rožnato zlato in srebro barvo ali v klasični polirani titan kombinaciji. Watch Series 10 je po podatkih Appla 20% lažja od serije 9. Cena Watch Series 10 se začne pri 481 evrih za 46-mm različico in 452,99 evrih za 42-mm model.

APPLE WATCH ULTRA ODSLEJ V NOVI SATENASTO ČRNI BARVI

Watch Ultra ni prejela nobenih večjih posodobitev, je pa Apple napovedal elegantno satenasto črno barvo in pašček "Milanese Loop" iz titana, za katerega Apple pravi, da je "narejen iz titana, odpornega proti koroziji, in zasnovan za potapljanje."

NOVA GENERACIJA SLUŠALK AIRPODS PONUJA BOLJŠO KAKOVOST ZVOKA IN ANC TEHNOLOGIJO

Apple je končno predstavil slušalke AirPods 4. Opremljene so z novim čipom H4, ki omogoča boljšo kakovost zvoka. Apple pravi, da so nove slušalke AirPods z zasnovo "open-ear" najudobnejši AirPods model doslej. Imajo tudi koristne funkcije, kot sta glasovna izolacija in način prosojnosti. AirPods 4 imajo manjšo polnilno torbico, združljivo s priključkom USB-C, z zvočnikom, ki omogoča oddajanje zvoka, če jih poskušate poiskati z aplikacijo Find My. Apple dodaja v naslednji dražje generacije slušalk tudi aktivno odpravljanje hrupa. Cenejši model AirPods stane 156,99 evra, različica z ANC pa 209,99 evra. Oba modela sta že na voljo.

MODEL SLUŠALK AIRPODS PRO 2 BO KMALU DELOVAL KOT SLUŠNI APARAT

Še letos bo Apple AirPods Pro 2 začel prodajati kot slušni aparat brez recepta. Apple pripravlja nekaj funkcij, osredotočenih na sluh, za AirPods Pro 2 pa pripravlja funkcijo za zaščito sluha in klinični test sluha.

TUDI SLUŠALKE AIRPODS MAX IMAJO USB -C POLNENJE

Apple je pripravil tudi majhno posodobitev svojih naglavnih slušalk AirPods Max. Napravo ponuja v nekaj novih barvah, Lightning polnjenje pa je nadomestil z USB-C.

IZJEMNI
PROGRAMI
ZA VAŠE TELO
SKOZI VSE
LETO ...

BOGATA PONUDBA
NEGOVALNIH
TRETMAJEV ...
VSAK DAN SI LAHKO
PRIVOŠČITE NEKAJ
NOVEGA.

PRI NAS JE VEDNO
SONČNO, PRIJETNO
IN RAVNO PRAV
HLADNO.
SUNNY STUDIO JE V
VSAKEM TRENUTKU
PRAVA IZBIRA.

SUNNY STUDIO

Sunny Studio,
Regentova cesta 37, 1000 Ljubljana - Dravlje
tel.: 01 513 44 44, fax.: 01 513 44 60,
email: sunny@siol.net, www.sunny.si

Pon - pet od 7.00 do 22.00. ure
Sobote, nedelje in prazniki od 9.00 do 21. ure.

FITNES, VODENE VADBE, SOLARIJ, MASAŽE,
KOZMETIČNE NEGE, PEDIKURA, MANIKURA,
DEPILACIJE, SAVNE, SPA, AJUR, ORIENT,
THALAXA, SUNNY SHOP ...

Razveselite svoje najbližje z nakupom darilnih bonov.

NA TESTU

Samsung Galaxy Z Flip6 - všečen, vendar ne premika mej

NA PRVI POGLED BI REKEL, DA STA SAMSUNG GALAXY Z FLIP6 IN GALAXY Z FLIP5 ENAKA TELEFONA, VENDAR VSI VEMO, DA SI PROIZVAJALEC NOČE NAKOPATI SRDA SVOJIH UPORABNIKOV, KI VSAKO LETO PRIČAKUJEJO NADGRADNJE.

Po zunanosti bi vsak lahko rekel, da gre za identična telefona. Podobno sem rekel tudi pri testu zložljivega telefona Samsung Galaxy Z Fold6. »Kriv« je Samsung, ki je bil letos ekstra previden pri tem, kaj bo spremenil in kaj bo nadgradil. Morda celo preveč previden, kar bomo videli šele po nekaj mesecih, ko bomo dobili prodajne številke. Situacija ni več tako rožnata kot pred leti, ko je bil Samsung edini z inovacijami na tem področju. Honor se je hitro povzpел, Xiaomi in Huawei na kitajskem trgu dobro poslujeta in le še vprašanje časa je, kdaj bomo njune telefone dobili tudi pri nas. Tudi Google je končno prisoten v Sloveniji, in čeprav po mojem mnenju njihov Fold še ni močan konkurent, je vseeno

ena dodatna alternativa za kupce. OnePlus, Motorola ... vsi proizvajalci želijo svoj kos zelo dobičkonosne pogače. Samsung bo moral biti bolj drzen, zanašanje na umetno inteligenco in lojalnost strank v naslednjih letih ne bo dovolj.

KAKŠNA JE CENA?

- Samsung Galaxy Z Flip6 12GB/256GB: 1199 €
- Samsung Galaxy Z Flip6 12GB/512GB: 1349 €

SAMSUNG GALAXY Z FLIP6 – RAZUMEM, ZAKAJ SE TA OBLIKA MNOGIM DOPADE

Oblika je zanimiva, na svoj način edinstvena, prisotna je tudi nostalgija na stare čase in v primerjavi s Foldom je telefon nedvomno lepši. Obsta-

ja pa še druga perspektiva. Velika prednost Flip telefonov je, da so kompaktni in jih lahko spravimo v vsak žep. Vendar, ali to ne velja za praktično vsak današnji telefon? Tudi Fold čisto normalno shranimo v moški žep ali žensko torbico, zato mi je ta prednost v letu 2024 nekoliko zgrešena. Oblika je všečna, ker je vseeno drugačna od klasičnih telefonov, vendar spet ne ponuja več kot na primer Fold. Zunanji zaslon je postal uporabnejši, vendar ne do te mere, da bi lahko večino nalog opravil na njem. Ko ga odpreš, pa postane spet čisto klasični telefon.

Bolj pomembna prednost je na primer možnost fotografiranja/snemanja iz drugačnih perspektiv. Telefon je sam sebi tudi stojalo in ga lahko le delno zložim in na tak način gledam videe, ne da bi ga moral imeti v rokah. Tudi ko kaj delaš in potrebuješ svetilko, ga lahko do polovice zložiš in bo stal pri miru. Še bolj obskurna prednost je, da je manjši motilec kot drugi telefoni. Ker na zunanjem zaslonu lahko pregleduješ obvestila in odgovarjaš na sporočila, je manj možnosti, da te bo kasneje zamotila kakšna druga stvar, na primer Youtube, družbena omrežja in podobno. Kar sem želel reči, je, da razumem, zakaj so Flip telefoni bolj privlačni in zakaj se tudi večinoma bolje prodajajo. Bi pa vseeno raje videl, da se proizvajalci opirajo na druge prednosti in ne samo na kompaktnost.

Prednost	Slabosti
Odlična zmogljivost	Ultraširoka in selfie kamera povprečni
Zelo dober notranji zaslon	Počasno polnjenje
Ohišje iz »Armor« aluminija	Povprečna baterija
Izboljšana IP ocena	Hitro pregrevanje
Glavna kamera solidna pri dobrih pogojih	
Zunanji (Flex) zaslon je lahko uporaben	
7-letna podpora	
Funkcije Galaxy AI so lahko priročne	

NI OGROMNIH RAZLIK

Če se vrnem k Samsungu Galaxy Z Flip6, v enem letu je postal malenkost tanjši, a ne dovolj, da bi to takoj opazili. Teža je enaka, izboljšali pa so vzdržljivost. Petica je imela oceno IPX8, Galaxy Z Flip6 pa IP48, ampak to še vedno pomeni, da lahko delci prahu povzročijo škodo.

Ohišje varuje aluminij, ki je trden in zanesljiv, zato ne pričakujem, da bi ravno ohišje podleglo prvo med komponentami. Izboljšali so tudi tečaj, ki med odpiranjem in zapiranjem deluje zelo zanesljivo in togo. Ustavi se lahko pod vsakim kotom, v praksi pa ga največkrat uporabljajo čisto razgrnjena ali pod kotom 90° za fotografiranje in gledanje posnetkov. Guba je še vedno vidna, vendar vsako leto manj. Ko se premikaš po zaslonu, jo sicer občutiš, vendar ni moteča.

Zunanji (Flex) zaslon je prav v vseh pogledih ostal enak: 60-Hz AMOLED, Gorilla Glass Victus 2, ločljivost 720 x 748, diagonalna 3,4 palca in svetilnost 1600 kandel (nit).

Tudi notranji zaslon je z izjemo boljše svetilnosti (2600 vs. 1750 kandel) enak lanskemu. Vseeno gre za dober zaslon. AMOLED panela je odlična, z nadgradnjo svetilnosti se dobro obnese tudi na zelo močni sončni svetlobi, je hitra (120 Hz), ločljivost pa zadostna (1080 x 2640). Diagonala je 6,7 palca, kakršne smo vajeni pri klasičnih telefonih.

ZMOGLJIVOST RAZRED BOLJŠA, PREGREVANJE JE ŠE TEŽAVA, BATERIJA POVPREČNA

Snapdragon 8 Gen 2 v lanskoletnem Flip5 je bil zelo dober čip, tretja generacija v letošnjem pa je še za stopničko boljša, vključno z učinkovitostjo. Že Flip5 je lahko zagnal vsako igro, aplikacijo, nešteto zavihkov v brskalniku in pri tem ostal gladek ter odziven. Pri Galaxy Z Flip6 je zgodba identična, le da imamo še več manevrskega prostora za bodoče aplikacije in igre, ki bodo zahtevale več virov.

Pregrevanje je tako kot prejšnja leta še vedno prisotno. Opazi se, da se toplota zadržuje samo na eni polovici telefona in da nikamor ne more uhajati. Dodali so parno komoro za odvajanje toplote, vendar je to kljub boljši učinkovitosti čipa vseeno premalo, da med daljšim igranjem zahtevnih iger (Genshin Impact, Honkai: Star Rail ...) telefon ne bi postal vroč na dotik. Pri emuliranju (Switch, PlayStation ...) je pregrevanje še hitreje opazno.

Baterija je zanimiva. Če se nekako navadiš, da vsa obvestila pregledaš na zunanjem zaslonu in da na njem tudi odgovarjaš na sporočila, notranji zaslon pa uporabljaš za brskanje, družbena omrežja, YouTube in igre, boš iztržil kar dobro avtonomijo. Ne vrhunsko, a glede na kapaciteto (4000 mAh) kar v redu. Če pa vseeno pogosto odpiraš telefon, bo baterija komaj zdržala do konca dneva. Tako kot pri vseh Samsung telefo-

nih je polnjenje izredno počasno (25 W). Na voljo je brezžično polnjenje z močjo 15 W.

OneUI je tako kot pri Galaxy Z Fold6 močno orožje Samsunga. Če radi personalizirate svoj telefon, bodisi velikost pisave, barvo ikon, različne teme, ozadja in podobno, imate privzeto na voljo kar veliko možnosti. Poleg telefonov Xiaomi morda tudi največ. Če bi sistem primerjal z namenskimi zaganjalniki, bi za večino rekel, da je OneUI že dovolj dober, da jih uporabniki niti ne potrebujejo. Sistem je dovršen, vedno gladek, odziven, brez kakršnihkoli zatikanj, vsaj v dobrem tednu, ko sem telefon testiral. Geste delujejo dobro in morda že iz tega razloga v tem primeru ne bi priporočal drugih zaganjalnikov, pri katerih lahko pride do težav ravno z gestami.

Sistem je postal še agresivnejši do aplikacij tretjih ponudnikov. Privzeto je vklopljeno, da so blokiranje aplikacije, za katere meni, da so nevarne – celo po tem, ko vklopiš možnost namestitve aplikacij iz tretjih virov. V varnostnih nastavitvah moraš dodatno izklopiti funkcijo Aplikacija za samodejno blokiranje, šele potem lahko nameščaš aplikacije iz drugih trgovin. Privzeto je zunanji zaslon omejen na prikazovanje obvestil, vremena, kalendarja in podobnih pripomočkov, z aplikacijo Good Lock pa lahko zaobideš to omejitev in dodaš e-pošto, X, Instagram, banko in tudi nekatere osnovne igre, ki na Flex zaslonu izpadejo dobro, na primer Crossy Road, Mini Metro in do neke mere je v redu tudi Pokemon Go.

Good Lock sem že omenil pri Foldu, kjer se mi je zdel veliko bolj uporaben, vendar tudi tukaj izboljša marsikatero lastnost telefona. Še vedno bi si po vsej verjetnosti namestil module One Hand Operation za lažjo enoročno uporabo, Routines+, Sound Assistant in morda še NavStar za spreminjanje gest in način krmiljenja po sistemu.

IZBOLJŠANA KAMERA SE NE MORE KOSATI Z NAJBOLJŠIMI

- 50 MP glavna kamera (f/1,8), 23 mm, OIS
- 12 MP ultraširoka (f/2,2)
- 10 MP selfie (f/2,2), 23 mm

Glavna kamera je edina, ki je dobila nadgradnjo. Večja ločljivost pa še ne pomeni, da so posnetki občutno boljši. Pri dobri dnevni svetlobi so foto-

grafije dobre. Detajli so vidni, barve dinamične, a ne preveč nasičene, kar je bil v preteklosti zaščitni znak Samsunga. Ostrenjeje je bilo večinoma v redu, nekajkrat sem opazil, da se muči, ko je pred objektivom več motivov. Pri stabiliziranju posnetkov nisem opazil težav.

Pri slabši svetlobi, na primer proti večeru in v notranjih prostorih, pa se začnejo težave. Najprej na robu posnetkov, kamor se hitro prikradeta šum in izguba dinamičnega razpona. Ko začneš uporabljati povečavo, pa slike zelo hitro, že na primer pri 2-kratni povečavi, postanejo neuporabne. Barve izgubijo svojo natančnost, ostrina pade za vsaj nekaj nivojev in že na majhnem zaslonu telefona se opazijo posamezni piksli, polni šuma, na monitorju pa še toliko bolj.

Dokler boste kamero uporabljali pri dobrih pogojih, boste dobili dobre fotografije in posnetke. Zaradi slabše zmogljivosti pri slabši svetlobi pa kamere ne morem uvrstiti na vrh in niti tik pod vrh ne. Od takšnega telefona pričakujem več in upam, da bom naslednje leto bolj navdušen.

Ultraširoka kamera je še vedno brez optične stabilizacije, kar se pri posnetkih opazi. Senzorju se poznajo leta in čas je za posodobitev.

Največja prednost Samsung Galaxy Z Flip6 je možnost uporabe glavne kamere za selfije, skupinske posnetke in podobno. Velikokrat sem imel priložnost, da izkoristim t. i. Flex fotografiranje, ko je telefon razgrnjen do polovice in stoji na ravni površini. Perspektiva je čisto drugačna in zajamete lahko popolnoma drugačne posnetke. Ko snemaš, imaš občutek, da v roki držiš stari kamkorder. V tem načinu mi je Galaxy Z Flip6 ponudil največ zabave in ustvarjalnosti.

SAMSUNG GALAXY Z FLIP6 – DOBER TELEFON Z ZNANIMI POMANJKLJIVOSTMI

Skupina uporabnikov, ki išče mini telefon z zmogljivostmi klasičnega telefona, nima veliko izbire. Takšnih telefonov je vsako leto manj, z izjemo Flip telefonov, ki pa spet niso v proračunu vsakega uporabnika. Če za vas to ni ovira, je Samsung Galaxy Z Flip6 telefon, na katerem mi je marsikaj všeč, pri dolgoročni uporabi pa bi tudi marsikaj pogrešal. Pregrevanje pri igranju iger bi bila kar velika ovira. Povprečne kamere bi izven službenega konteksta še toleriral, ker nisem zagret fotograf, med delom pa vseeno zahtevam, da se kamera obnese pri vseh pogojih.

Kompaktnost telefona mi je všeč, še najbolj pa zunanji zaslon v kombinaciji z aplikacijo Good Lock, s katero lahko nanj dodajam poljubne aplikacije, tako da odpiranje telefona ni potrebno za vsako malo bolj resno nalogo. Brez te aplikacije zunanji zaslon izgubi polovico svoje funkcionalnosti.

Skratka, pred nakupom pretehtajte, ali so to lastnosti, ki jih iščete v telefonu, in pomanjkljivosti, s katerimi lahko živite.

NA TESTU

ASUS ProArt P16 - zavetišče za ustvarjalce

NISEM PRAVA PUBLIKA ZA TA RAČUNALNIK, A TUDI JAZ SEM TAKOJ PREPOZNAL NEKATERE LASTNOSTI, KI BODO NAVDUŠILE UPORABNIKE, KI SE PREŽIVLJAJO Z OBLIKOVANJEM IN USTVARJANJEM.

Animatorji, oblikovalci, fotografi, ustvarjalci glasbe in vsi ostali ustvarjalci potrebujejo nekoliko drugačne računalnike od tistih, ki radi na prenosniku samo igrajo igre in od tistih, ki ga potrebujejo za pisarniško delo.

Tako kot pri gamerjih je tudi tu potrebna zelo dobra zmogljivost. Še bolj pomemben je zaslon, ki mora biti popolnoma umerjen z barvami in kontrasti. Ko je za to poskrbljeno, se lahko prenosnik osredotoči še na druge elemente, ki lahko ustvarjalcu olajšajo življenje.

ASUS ProArt P16 ve, kaj so njegove najmočnejše točke, vendar sem našel tudi nekaj šibkih, ki pa bi jih ASUS lahko zelo enostavno rešil in me čudi, zakaj jih ni.

GLAVNE SPECIFIKACIJE IN CENA

- Procesor: AMD Ryzen AI 9 HX 370 (12 jeder, 24 niti, do 5,1 GHz)
- Grafična kartica: AMD Radeon 890M in Nvidia GeForce RTX 4070 8GB (do 100 W)
- Zaslon: 16-palčni OLED 4K (3840 x 2400), 60 Hz (0,2 ms), 400 nit
- RAM: 64 GB LPDDR5x-7500 (spajkan na ploščo)
- Pogon: 2 TB SSD (Micron 2400)
- Baterija: 90 Wh, 200-W adapter za polnjenje

- Teža: približno 1,85 kg
- Priključki levo: HDMI 2.1, USB-C 4.0, USB-A 3.2, priključek za slušalke
- Priključki desno: USB-A 3.2, USB-C Gen2, čitalec SD kartic
- Cena: 3569 € na Mimovrste in Shoppster

ASUS ProArt P16 – NI NAJLEPŠI, ČRNA GA POPESTRI, RAZMEROMA LAHEK IN VZDRŽLJIV

Šasijo si je sposodil od gaming prenosnika ASUS ROG Zephyrus G16, le da je črna barva navita čisto do konca spektra. Vse je tako črno, da na pokrovu in pod zaslonom kar težko opaziš logo in napis ASUS. Meni se dopade, pričakujem pa, da morda črna izvedba ne bo po godu vsakemu. Ni najlepši prenosnik, ki sem ga uspel testirati, je pa

vseeno v tej izvedbi bolj mikaven kot Zephyrus G16, od katerega si je sposodil temelje.

Pričakoval sem, da se bodo madeži, še posebej prstnih odtisov, poznali po vsem ohišju, tipkah in zaslonu. Premaz, ki so ga dodali, se jim zelo dobro upira, malce bolj so opazni na zaslonu na dotik in na pokrovu zaslona, a tudi tam ni tako hudo, kot pri drugih prenosnikih.

RGB dodatkov ni, tudi LED traku na pokrovu zaslona ne, kot smo ga videli pri Zephyrusu. Že takrat mi ni bil moteč, bil sem celo mnenja, da malenkost popestri videz. Pri ProArtu ga vseeno ne pogrešam. Glede na to, da so šli v smer popolne črnine, se v tej izvedbi RGB trak ne bi izkazal.

Tudi tipkovnica je izgubila možnost prilagoditve tona svetlobe, na voljo je samo belo ozadje.

Prednost	Slabosti
Zelo dobra zmogljivost	Povprečne SSD hitrosti
Odličen zaslon za ustvarjanje	Zgolj do RTX 4070
Privlačna oblika in dobra vzdržljivost	Zaslon samo 60 Hz
Dobra baterija pri zmerni rabi	Pri bolj zahtevni rabi baterija začne šepati
Priročne funkcije in aplikacije za ustvarjalce	Visoka cena

Ostalo deluje podobno kot pri prenosniku Zephyrus G16. Kakovost izdelave je zelo dobra, opazil nisem nobenega upogibanja, niti na sredini tipkovnice ne. Zaslona se odpre »samo« do 130°, ker mu je za kaj več v napoto hladilnik. Tečajji zaslona so zanesljivi, se pa zaslona konkretno tresne, ko ga premikamo. Priključkov je dovolj. Na obeh straneh imamo USB-C, ki podpira polnjenje, vendar je bolje uporabiti ASUS-ov priključek, ki podpira do 200-W polnjenje.

TIPOKOVNICA, SLEDILNA PLOŠČICA IN DIALPAD

Tipkovnica in sledilna ploščica sta enaki kot pri Zephyrusu G16. Še vedno sem mnenja, da sta obe dobri za delo in ustvarjanje. Tipke nudijo dober taktilen občutek, hod tipk je dovolj globok, sledilna ploščica je zelo velika in predvsem odzivna. Nobene medalje ne dobi za ergonomijo, česar pa od prenosnikov tudi ne pričakujem. Všeč mi je DialPad, ki je na prenosnikih Zenbook Pro 16X ločena fizična tipka/gumb, pri ProArt P16 pa je integriran v sledilno ploščico. Za vklop moraš najprej namestiti dodatek v ProArt Creator Hubu, kjer si lahko tudi dodajaš funkcije na to posebno Dial ploščico. Privzeto sta za sistemsko krmiljenje nastavljeni glasnost in svetilnost, lahko pa na primer dodaš še preklapljanje med odprtimi programi in ustvarjenimi namizji. Pred uporabo jo je treba še vklopiti na sledilni ploščici, tako da v zgornjem desnem kotu potegnete s prstom v nasprotno diagonalo. Ko bo prižgana lučka, boste vedeli, da je Dial ploščica vklopljena. Enako jo tudi izklopite, ko je ne potrebujete več.

V brskalniku nam lahko pomaga pri preklapljanju med zavijki, lahko pa si nastavimo tudi bližnjice do priljubljenih spletnih strani. V največjo pomoč je pri ustvarjanju oziroma v programih za ustvarjanje. V Photoshopu lahko hitro menjate med orodji, spreminjate povečavo, velikost čopičev, radirke in podobno. V Premiere Pro se lahko hitreje premikate po časovnici, prav tako spreminjate povečavo v časovnici in še več. V skoraj vsakem programu za ustvarjanje (še najmanj uporabna je v Wordu) se lahko zanesete, da bo Dial ploščica imela vsaj eno ali dve uporabni funkciji, ki bosta olajšali delo.

Čitalca prstnih odtisov ni, računalnik lahko odklepate z geslom ali s prepoznavo obraza.

4K OLED ZASLON JE UMETNINA

ASUS ProArt P16 je prenosnik za delo in ne za igranje iger, in nič ne pove tega bolje kot 60-Hz panela. Vajeni smo 120-Hz zaslonov in hitrejših, zato je kar malce nenavadno, ko v letu 2024 naletiš na 60 Hz. V vlogi prenosnika za delo me to ni motilo, vse je bilo še vedno zelo odzivno in gladko. Sta pa v njem najnovejša Ryzen AI 9 HX 370 in RTX 4070 in zakaj se ne bi po opravljenem delu za kakšno uro ali dve sprostiti ob igri. Čeprav

sem pogrešal višje hitrosti osveževanja, nisem razglasil konca sveta. Pri veliko igrah, še posebej pri enoigralskih, višja hitrost niti ne bi naredila razlike. Pri teh igrah sem bil bolj vesel odlične 4K OLED panele (po mojih podatkih jo je posodil Samsung), ki me je z barvami poslala v nirvano. Malce pretiravam, ampak zaslon je res čudovit, kontrasti so »neskončni«, črne barve tiste prave črne, ostale barve vedno dinamične in natančne, zato si je tudi prislužil certifikat Pantone.

Ni pa preveč svetel (400 nit) in se kar napreza, ko je izpostavljen dnevni svetlobi, še posebej v kombinaciji z odsevi in sijaji.

DOVOLJŠNA ZMOGLJIVOST, KI PA JE OMEJENA NA RTX 4070 IN NE VIŠJE

AMD Ryzen 9 AI HX 370 je popolnoma nova arhitektura in sem jo že imel priložnost testirati v prenosniku ASUS ZenBook S 16, kjer me je poleg zmogljivosti še najbolj presenetila učinkovitost. Ima 12 jeder (4 zmogljiva Zen5 in 8 varčnih Zen5c) in 24 niti. V ProArtu P16 je nastavljena na moč 80 W, dvakrat več kot pri ZenBooku.

V testni različici imam RTX 4070, na voljo pa sta tudi različici s 4050 in 4060, čeprav ju pri nas še nisem zasledil. RTX 4080 in 4090 žal nista na voljo. RAM je v vseh izvedbah spaknan na ploščo, zato nadgradnja ni mogoča. Izbirate lahko med 16, 32 in 64 GB in vsakič gre za modul LPDDR5x-7500. SSD (Western Digital SN740) je spet le povprečen za disk PCIe 4.0. S hitrostmi 5218 MB/s (branje) in 4698 MB/s (zapisovanje) sodi v srednji razred med sovrstniki, vendar je hitrejši od testiranega v ZenBooku S 16. Dva terabajta je radodarna kapaciteta in za večino tudi idealna. Na voljo je še ena reža za M.2 2280 SSD, vendar je priključena na vodilo PCIe 4.0 x2, ki je omejena na hitrosti do 4 GB/s. Še nekaj testov:

- GeekBench 6 CPU: 15211 (Single), 2853 (Multi)
- PCMark 10: 8152
- TimeSpy: 9948 (splošno), 9789 (GPU), 10994 (CPU)
- CineBench 2024 (CPU): 114 (Single), 1205 (Multi)
- Cinebench 2024 (GPU): 9544
- 3DMark 11 (GPU): 42812

Preizkusil sem samo dve igri. Povprečno število fps-jev v The Witcher 3 (ločljivost 1080p in najvišje nastavitve) je bilo 120, v Baldur's Gate 3 pa 80. Pri 1440p sem kot Geralt pošasti lovil pri 90 fps-jih, kontinent Faerûn (Baldur's Gate 3) pa sem raziskoval s 60 sličicami na sekundo. Glede na kombinacijo procesorja in grafične kartice bi ProArt P16 moral skoraj vsako igro zagnati pri 1440p, 4K pa je razen tistih najbolj nezahtevnih iger prevelika ovira za RTX 4070.

Privzeto so nameščeni Studio gonilniki za grafično kartico, ker je ProArt narejen za ustvarjanje in ne za gaming, vendar jih lahko hitro zamenjate.

Baterija je povprečna oziroma dobra za 16-palčni prenosnik s takšno zmogljivostjo. Pri igranju iger sem pričakovano iztržil le dobro uro in pol igranja, pri zmerni rabi (brskanje po spletu, pisanje člankov, odgovarjanje na maile ...) pa dobrih 9 ur. Urejanje česar koli bolj zahtevnega, na primer v Premiere Pro, pomeni, da se boste morali zadovoljiti z okoli 5-urno avtonomijo oziroma raje kakšno uro manj. Če boste za polnjenje uporabili USB-C, ne boste mogli preklopiti na način Performance.

V prejšnjih testih sem že omenil nekaj ASUS-ovih delovnih orodij, vključno s tistimi, ki uporabljajo umetno inteligenco. Ko boste napolnili računalnik s fotografijami, videi, filmi in drugimi mediji, pride v poštev StoryCube, ki pomaga pri organizaciji in iskanju dotične datoteke. Na primer, če bi želeli najti vse fotografije, ki ste jih posneli na morju, vam jih bo StoryCube preko metapodatkov tudi pomagal najti.

MuseTree deluje na modelu Stable Diffusion in z njim lahko ustvarjamo AI »umetnine«, lahko pa tudi sami naredite skico tega, kar želite ustvariti, in MuseTree bo dopolnil vrzeli. Posebnost, ki mi je všeč, je, da se vse dogaja v obliki miselnega vzorca/drevesa, kar pomeni, da lahko na zelo pregleden način ustvarjamo več različnih kombinacij fotografij, preden pridemo do tiste prave. Trenutno lahko izbiraš med modeloma Stable Diffusion 1.5 in Dreamshaper 8, ki je v bistvu le veja modela Stable Diffusion. Bolj večji lahko dodate tudi druge modele, na primer Stable Diffusion 2 ali 3.

Tako kot vsako orodje, ki generira fotografije, ima svoje napake (še posebej pri okončinah), ampak kot dopolnilno orodje, kot orodje za pomoč, ima potencial.

USTVARJALCI SO ŽE V NIZKEM ŠTARTU

ASUS ProArt P16 je pustil odličen vtis. Vsak, ki se resno ukvarja z digitalnim ustvarjanjem, bo z njim izredno zadovoljen. Odlična zmogljivost pomeni, da vam bo dobro služil vrsto let. Zaslona, z izjemo hitrosti osveževanja, prav tako sodi med najboljše na trgu. Edino, kar res lahko pokritiziram, je povprečen SSD.

Če ste pripravljeni plačati tri tisočake in pol, boste dobili izvrsten računalnik.

Električni avtomobili z najdaljšim dosegom

ŠTEVILO ELEKTRIČNIH AVTOMOBILOV Z DOSEGOM 500, 600 ALI CELO VEČ KILOMETROV, SE ZELO HITRO POVEČUJE.

Nissan leaf, ki so ga predstavili pred 15 leti, velja za prvi električni avtomobil, ki so ga začeli proizvajati masovno. Prvotni avtomobil je lahko prepotoval zgolj dobrih 100 kilometrov, polnil pa se je kar 8 ur. Druga generacija, ki je tovarne začela zapuščati leta 2017, je imela že spodobnejši doseg – 360 kilometrov. Poleg kratkega dosega so se prvi električni avtomobili morali soočati tudi s pomankanjem polnilnic in počasnim polnjenjem na domačo vtičnico. Čeprav vsi izzivi tudi po desetletju in pol razvoja še niso razrešeni, infrastruktura polnilnic na primer še vedno ni zadostna, pa so vseeno današnji električni avtomobili povsem neprepoznavni v primerjavi s pionirji.

Vse več je električnih avtomobilov, ki lahko z enim »tankom« prevozijo enako ali podobno razdaljo kot bencinski vrstniki. Mercedes EQS na primer lahko prevozi več kot 700 kilometrov, preden potrebuje počitek. Zbrali smo nekaj električnih avtomobilov, ki se lahko pohvalijo z rekordno kilometrinom. Številke so seveda proizvajalčeve ocene dosega, ki jih je v resničnem svetu težko doseči, lahko pa se ji približamo s previdno vožnjo in zavedajoč se ostalih faktorjev, ki vplivajo na doseg e-avtomobila (temperatura, teža tovora, zdravje baterije, način vožnje ...).

LUCID AIR DREAM EDITION – DO 883 KM

Več kot 200.000 €, 799 ali 883 kilometrov dosega, 828 kilovatov (1111 konjskih moči) ali 696 kilovatov (933 konjskih moči) ... to so številke, o katerih mnogi proizvajalci lahko le sanjajo. Lucid air je na voljo v dveh posebnih različicah dream edition, ki se lahko približata ali celo presežeta mejo 800 kilometrov. Trenutno se prodaja samo v Švici, Nemčiji in na Nizozemskem.

MERCEDES-BENZ EQS – 774 KM

Čeprav čistokrvne privrženke nemške znamke oblika ne navdušuje, mercedes-benz EQS dokazuje, da je funkcionalnost bolj pomembna kot lepota. Z obliko, ki se ne dopade ravno vsakemu, so uspeli doseči koeficient zračnega upora 0,2. Ta dolgočasna statistika je aerodinamična mera, ki nam sporoča, kako dobro avtomobil potuje skozi okoliški zrak. Manjša kot je številka, boljše je za avtomobil in posledično tudi za doseg.

»Vstopna« različica, EQS 450+ AMG Line Premium, lahko po uradni statistiki z enim polnjenjem prevozi 774 kilometrov. Super impresivno, četudi je realen doseg malenkost manjši. Škoda, da moraš imeti za »vstopno« različico »na lagru« več kot 100.000 €.

VOLKSWAGEN ID 7 – 700 KM

Volkswagen ID 7 ali električni passat, kot je znan med ljubitelji, je ljubljencek nemškega velikana, s katerim so svetu pokazali, kaj lahko pričakuje od njihovih električnih avtomobilov v prihodnosti.

Vgradili so mu učinkovitejši zadnji motor AP550, ki si lasti veliko zaslug za odličen doseg. Za oglaševan doseg 700 km je potrebna največja baterija Pro S, ki se lahko polni z močjo do 200 kW. Obstaja tudi kombi limuzina ID 7 Tourer z nekoliko manjšim dosegom, ampak veliko več prostora. Zloženo zadnjo klopjo se lahko pohvali s prostornino 1714 litrov.

PEUGEOT E-3008 – 680 KM

Peugeot e-3008 je bil prisiljen v metamorfozo. Francozi so želeli, da ga bodo lahko takoj ločili od ostalih modelov, zato je moral postati SUV kupe. Je tudi prvi avtomobil, ki temelji na novi platformi STLA Medium starševskega podjetja Stellantis. Naj spomnimo, Stellantis je koncern, ki je nastal leta 2021 z združitvijo podjetij Groupe PSA in Fiat Chrysler Automobiles. Poleg Peugeotota ima v lasti še znamke Alfa Romeo, Fiat, DS, Citroën, Lancia in še številne druge.

Nova platforma (STLA Medium) daje poudarek predvsem energijski učinkovitosti, kar se pozna pri dosegu peugeota e-3008 s povprečno porabo 7 kWh na 100 km. Z največjo baterijo (98 kWh), ki še ni na voljo na vseh trgih, je končni doseg v rangu 680 km. Moč polnjenja (160 kW) je zadostna, ne pa najboljša v tem razredu. Začetna cena se giblje malce nad 40.000 €.

PORSCHE TAYCAN – 678 KM

Še en konjiček, za katerega moraš prodati dušo in hišo, a te bo od Ljubljane do Prage pripeljal z enim polnjenjem. To je 680 kilometrov, ki jih boste prepotovali v luksuzu in stilu.

To velja za novi porsche taycan, ki je dobil nov zadnji motor z več moči, navora in večjo učinkovitostjo. Predelali so tudi baterijo, končni rezultat pa je odličen doseg, za katerega pa morate izbrati 105-kWh baterijo Performance Battery Plus.

Taycan turbo GT s 1093 konjskimi močmi in manjšo težo bi lahko še izboljšal ta dosežek, vsaj tako pravi Kevin Giek, podpredsednik razvoja linije Taycan.

PEUGEOT E-5008 – 660 KM

Še en francoski avtomobil, vendar tokrat več kot 600 kilometrov prevozi s sedmimi potniki. Ni veliko sedemsedežnikov, ki se lahko pohvalijo s takim dosegom, a to je uspelo peugeotu e-5008. Na splošno jih med e-vozili ni veliko, a proizvajalci so zaznali priložnost, ki jo ponuja večja platforma. Vstavijo jim lahko večje baterije, kot na primer zmogljivo 98 kWh v peugeotu e-5008.

Oglaševan doseg je 660 km, kar je glede na težo zelo visoka številka, a tudi če je ne doseže v celoti, mu boste to oprostili na račun razkošja prostora.

POLESTAR 2 – 630 KM

Osvežitev modela polestar 2 ni prinesla samo pogona na zadnja kolesa, ampak tudi dodatne 4 kWh pri kapaciteti baterije, kar pomeni, da vas bo tudi ta avtomobil z varčno vožnjo in pod idealnimi pogoji pripeljal od Ljubljane do Prage. Izboljšali so še moč polnjenja s 150 kW na 205 kW.

TESLA MODEL S – 630 KM

Za mnoge pionir in e-avtomobil, ki je zaznamoval elektrifikacijo prometa. Z osvežitvami in posodobitvami je tesla model S vseeno ves čas lahko držal korak s konkurenco. Na števci se magična številka 100 km/h prikaže v treh sekundah in 1 stotinki. Bliskovit pospešek, ki pa očitno ne vpliva na doseg, ki zadošča za 630 km. To velja za različico z dvojnim motorjem, različica s trojnim motorjem izgubi nekaj deset kilometrov dosega, kar pa ni tako kritično – v zameno za manjši doseg namreč do 100 km/h pospeši v dveh sekundah. Boste pa zanj potrebovali dobrih 100.000 €.

POLESTAR 3 – 630 KM

Dobra osnovna oprema, udoben, hiter in odziven, prostoren in šarmanten ... nekako tako mnogi opisujejo električnega SUV-a polestar 3. Ni bliskovito hiter kot tesla, a niti ne rabi biti, saj noče biti športni avtomobil. Njegovi prioriteti sta udo-

bje in sproščujoča vožnja, in to vseh 630 kilometrov, ki jih premore baterija z enim polnjenjem.

MERCEDES-BENZ EQS SUV – 630 KM

Ogromna baterija (118 kWh) za ogromen avtomobil. Mercedes-benz EQS SUV je tako velik, da potrebuje sistem za krmiljenje zadnjih koles, če se želi normalno obračati na bolj ozkih parkiriščih in ulicah. Dosegel naj bi več kot 600 kilometrov, polni pa se prav tako zelo hitro (200 kW).

CHEVROLET SILVERADO EV – 630 KM

Ameriški mišičnjak porabi veliko energije in še dobro, da ga z njo oskrbuje baterija kapacitete 205 kWh. Tudi polni se zelo hitro (do 200 kW), vendar zaradi velikosti baterije za polnjenje vseeno potrebuje slabo uro.

TESLA MODEL 3 – 630 KM

Glede na »zmerno« ceno (okoli 50.000) je doseg nad 600 km še toliko bolj impresiven. Tudi če izberete osnovno različico za okoli 40.000 €, boste z enim polnjenjem lahko prevozili več kot 500 kilometrov. Ni popoln avto, notranjost je precej dolgočasna in manjkajoči gumbi so za mnoge zgrešena oblikovalska smernica. Je super avto za vsakdanja potovanja, doseg pa nudi možnost, da se podamo tudi na daljše proge.

Še več električnih konjičkov za na dolge proge:

- Ford mustang mach-e premium: do 590 km (odvisno od modela)
- Hyundai ioniq 6: 480 km
- BMW i7: 500 km
- BMW ix: 460 km

Cestni promet je na razpotju

AVTOMOBILSKA INDUSTRIJA SE TRENUTNO NAHAJA V ENEM IZMED NAJPOMEMBNEJŠIH PREHODNIH OBDOBIJ V SVOJI ZGODOVINI.

Dolgo prevladujoča vozila z motorji z notranjim izgorevanjem (ICE) se soočajo s hitro rastočo konkurenco v obliki električnih avtomobilov (EV). Tehnološki napredek, okoljski pritiski in spremembe v zakonodaji so glavni dejavniki, ki vplivajo na razvoj povsem drugačne prometne podobe.

VLOGA IN IZZIVI TRADICIONALNIH MOTORJEV Z NOTRANJIM IZGOREVANJEM

Notranje izgorevanje in tehnologija

Motorji z notranjim izgorevanjem, ki kot gorivo uporabljajo bencin ali dizel, so v avtomobilski industriji dominirali več kot stoletje. Osnova te tehnologije je preprosta: gorivo se v motorju vname, kar ustvari eksplozijo, ki poganja bat in posledično kolesa vozila. Čeprav so ti motorji skozi desetletja doživeli izjemen napredek v učinkovitosti in zmožljivosti, njihov osnovni koncept ostaja nespremenjen.

V zadnjih desetletjih smo videli številne izboljšave, ki so prispevale k večji učinkovitosti motorjev. Turbo polnilniki, sistemi za neposredno vbrizgavanje goriva in napredni katalizatorji so le nekatere izmed izboljšav, ki so zmanjšale porabo goriva in količino emisij. Kljub temu so vozila z notranjim izgorevanjem še vedno velika obremenitev za okolje, saj prispevajo k emisijam toplogrednih plinov in lokalnemu onesaženju zraka.

Okoljski vplivi in zakonodajni pritiski

Eden največjih izzivov za vozila z motorji z notranjim izgorevanjem so emisije CO₂, dušikovih oksidov in drugih škodljivih snovi, ki jih motorji sproščajo v zrak. Te emisije so glavni krivec za onesaževanje zraka v mestih in prispevajo h globalnemu segrevanju. Zaradi teh vplivov so države po svetu začele uvajati strožje emisijske standarde in spodbujati prehod na vozila z

nizkimi ali ničelnimi emisijami. Zakonodaja, kot je Evropska direktiva o standardih emisij Euro 6, postavlja stroge omejitve glede količine emisij, ki jih lahko sproščajo nova vozila. Poleg tega so številne države napovedale, da bodo v prihodnjih desetletjih popolnoma prepovedale prodajo novih vozil z motorji z notranjim izgorevanjem, kar še dodatno spodbuja elektrifikacijo prometa.

Stroški in dosegljivost vozil

Kljub okoljskim izzivom imajo vozila z notranjim izgorevanjem še vedno nekaj pomembnih prednosti. Na področju cenovne dostopnosti so ta vozila praviloma cenejša od električnih, zlasti ko gre za začetne stroške. Infrastruktura za gorivo je dobro razvita, kar pomeni, da je polnjenje goriva hitro in enostavno. Na področjih z omejeno infrastrukturo za polnjenje električnih vozil so vozila z motorji z notranjim izgorevanjem še vedno najprimernejša izbira.

HITER NAPREDEK IN PRIHODNOST ELEKTRIČNIH VOZIL

Tehnologija električnih vozil

Električna vozila so začela postajati resna alternativa vozilom z notranjim izgorevanjem šele v zadnjem desetletju, ko je napredek v baterijskih tehnologijah omogočil daljši doseg in boljšo zmogljivost. EV temeljijo na elektromotorjih, ki za delovanje uporabljajo električno energijo, shranjeno v baterijah, kar pomeni, da ne proizvajajo emisij iz izpušnih cevi. Namesto tega se emisije lahko pojavijo le pri proizvodnji električne energije, če ta prihaja iz neobnovljivih virov. Ena izmed ključnih prednosti električnih vozil je njihova energetska učinkovitost. Električni motorji imajo izkoristek med 85 % in 90 %, kar pomeni, da se večina energije, ki je porabi vozilo, pretvori v gibanje. Zaradi tega so EV energetske bolj učinkovite kot vozila z notranjim izgorevanjem, rezultat tega pa je manjši strošek energije na prevoženi kilometer.

Baterije in infrastruktura za polnjenje

Glavni tehnološki izziv električnih avtomobilov so njihove baterije. Čeprav so baterije v zadnjem desetletju postale zmogljivejše in cenejše, imajo še vedno omejeno kapaciteto v primerjavi z gorivnimi rezervoarji ICE vozil. To pomeni, da imajo električna vozila krajši doseg, kar je še vedno ena izmed največjih skrbi za potencialne kupce. Se pa povečuje število električnih avtomobilov, ki lahko z enim polnjenjem dosežejo 600, 700

kilometrov ali celo več, vendar so za zdaj večino-
ma to primerki višjega razreda.

Poleg tega infrastruktura za polnjenje v mnogih delih sveta še vedno ni zadostno razvita. Medtem ko se v urbanih območjih hitre polnilne postaje hitro širijo, so podeželska območja pogosto premalo pokrita. Vendar se tudi to spreminja, saj vlade in zasebna podjetja vse bolj vlagajo tudi v razvoj polnilne infrastrukture.

Okoljske prednosti električnih vozil

Električna vozila so pogosto označena kot »vozila z ničelnimi emisijami«, saj med vožnjo ne oddajajo škodljivih snovi. Vendar to ne pomeni, da so povsem brez vpliva na okolje. Proizvodnja baterij zahteva veliko energije in surovin, kot je litij, katerega pridobivanje je lahko okoljsko obremenjujoče. Poleg tega se okoljski vpliv električnih vozil razlikuje glede na vir energije, ki se uporablja za polnjenje baterij. V državah, kjer električna energija prihaja predvsem iz fosilnih goriv, je celoten okoljski odtis električnih vozil večji kot v državah, kjer prevladujejo obnovljivi viri energije.

Ekonomičnost električnih avtomobilov

Čeprav so začetni stroški nakupa električnih vozil še vedno višji kot pri ICE vozilih, se dolgoročni stroški pogosto izkažejo za nižje. Električna energija je cenejša od bencina ali dizla, stroški vzdrževanja pa so manjši, saj električna vozila nimajo toliko gibljivih delov, kot jih imajo vozila z notranjim izgorevanjem. Poleg tega številne države ponujajo subvencije in davčne olajšave za nakup električnih vozil, kar dodatno povečuje njihovo privlačnost.

ELEKTRIFIKACIJA PROMETA: PREHOD NA TRAJNOSTNO MOBILNOST

Razlogi za elektrifikacijo prometa

Elektrifikacija prometa je postala pomembna strategija za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in izboljšanje kakovosti zraka v mestih. Promet je eden največjih virov emisij CO₂, zato prehod na električna vozila predstavlja velik korak k zmanjšanju vpliva prometa na podnebne spremembe.

Poleg okoljevarstvenih razlogov je elektrifikacija tudi ekonomsko smiselna. Z napredkom techno-

Inovacija energetike '24

16. Vrh inovativnih v energetiki

Brdo pri Kranju, 2. oktober 2024

Prijavite se: www.prosperia.si • info@prosperia.si • 031 717 599

 Prosperia
15 let

logije postajajo električna vozila vse bolj konkurenčna vozilom z notranjim izgorevanjem, kar spodbuja večje naložbe v razvoj in širitev električne infrastrukture.

Razvoj pametnih omrežij in polnilnih postaj

Za podporo elektrifikaciji prometa je ključnega pomena razvoj pametnih omrežij in hitrih polnilnih postaj. Pametna omrežja omogočajo učinkovitejše upravljanje povpraševanja po električni energiji, kar zmanjšuje obremenitve omrežja v obdobjih visoke porabe. Hitre polnilne postaje pa omogočajo polnjenje vozil v krajšem času, kar povečuje praktičnost uporabe električnih vozil.

Elektrifikacija ni omejena samo na avtomobile

Elektrifikacija prometa pa ni omejena le na osebna vozila. Tovorni promet, javni prevoz in celo letalski sektor postopoma prehajajo na alternativne vire energije. Vlaganja v elektrifikacijo infrastrukture, razvoj baterij in raziskave na področju brezžičnega polnjenja vozil bodo imeli ključno vlogo pri doseganju dolgoročne trajnosti prometa.

Električni javni prevoz in tovornjaki

Električni avtobusi postajajo vse bolj priljubljeni v mestih po vsem svetu. Mestne oblasti prepoznajo prednosti teh vozil za zmanjšanje emisij in izboljšanje kakovosti zraka. Električni avtobusi so posebej primerni za mestni promet, saj pogosto potujejo na krajših razdaljah in se lahko polnijo čez noč. Elektrifikacija tovornega prometa pa predstavlja povsem drugačen izziv. Medtem ko so električni tovornjaki že na voljo, jih omejuje predvsem krajši doseg in potreba po pogostem polnjenju. Vendar tehnološki napredek, kot je uporaba ultrahitrih polnilnic in razvoj novih vrst baterij, obljublja, da bodo električni tovornjaki v prihodnosti postali bolj konkurenčni.

Vpliv na elektroenergetski sistem

S povečano uporabo električnih vozil se povečuje tudi povpraševanje po električni energiji.

Če želimo doseči ogljično nevtralnost, mora prehod na EV spremljati tudi prehod na obnovljive vire energije, sicer bi dodatna potreba po električni energiji povzročila večjo rabo fosilnih goriv za njeno pridobivanje. Zato je zelo pomembno, da elektrifikacija prometa poteka v skladu z razvojem obnovljivih virov, kot so sončne, vetrne in hidroelektrarne.

Hibridna vozila kot prehodna tehnologija

Hibridna vozila, ki združujejo motor z notranjim izgorevanjem in električni pogon, predstavljajo pomemben korak v prehodu k popolni elektrifikaciji prometa. Ta vozila omogočajo učinkovitejšo rabo goriva, saj lahko delno uporabljajo električni pogon, vendar so še vedno odvisna od fosilnih goriv.

Obstaja več vrst hibridnih vozil, ki se razlikujejo po tem, kako integrirajo obe pogonski enoti. Med najpogostejšimi so:

- Blagi hibridi (angl. Mild Hybrid Electric Vehicles – MHEV): Imajo manjšo baterijo in elektromotor, ki ne omogoča samostojne vožnje na električni pogon, temveč podpira motor z

notranjim izgorevanjem pri pospeševanju in prispeva k zmanjševanju porabe goriva.

- Polni hibridi (angl. Hybrid Electric Vehicles – HEV): Ta vrsta hibridov omogoča krajše vožnje izključno na električni pogon, vendar še vedno večino časa uporablja motor z notranjim izgorevanjem.
- Priključni hibridi (angl. Plug-in Hybrid Electric Vehicles – PHEV): PHEV vozila imajo večjo baterijo, ki jo je mogoče polniti prek zunanega vira električne energije. Ta vozila omogočajo daljše vožnje na električni pogon, preden se preklonijo na motor z notranjim izgorevanjem.

Elektrifikacija prometa je neizogibna prihodnost avtomobilizma, vendar prehod ne bo preprost. Medtem ko se bo tehnologija EV še naprej razvijala, bodo motorji z notranjim izgorevanjem ostali prisotni v prometu še nekaj časa, predvsem zaradi počasnega razvoja infrastrukture in visokih stroškov, povezanih s proizvodnjo električnih vozil.

Kljub temu bo dolgoročno elektrifikacija pripeljala do bolj trajnostnega, energetske učinkovitega in okolju prijaznega prometnega sistema.

DIZAJN OHIŠJA JE TERMIČNO OPTIMIZIRAN

2x M.2-SSD

FANLESS

DDR5

2.5 GBIT + 1 GBIT

TRIPLE-DISPLAY

4G/5G READY

ŠTIRJE NOVI MINI RAČUNALNIKI BREZ VENTILATORJA

Ti štirje novi modeli v seriji izdelkov XPC slim ne potrebujejo dolge predstavitve. Sodobna procesorska in pomnilniška tehnologija se srečata s prenovljeno zasnovo ohišja brez ventilatorja. Izkoristite 23 let izkušenj pri razvoju mini osebnih računalnikov in izkusite impresivno računalniško moč, zanesljivost in kakovost obdelave v popolni harmoniji.

Več informacij najdete na naslovu: WWW.SHUTTLE.EU

* Cena na voljo pri uradnih Shuttle distributerjih.

** Potrebna dodatna oprema WWN04.

Pridržana pravica do sprememb in pomot v besedilu in slikah.

XPC SLIM DS50U

- Opremljeni s procesorjem Intel Celeron 7305 (Gen 12)
- Do 64 GB DDR5 pomnilnika
- 1x 2.5 Gbit + 1x gigabitni ethernet
- Tri reže M.2 (2x M.2-2280, 1x M.2-2230)
- 2x USB 3.2 (10 Gbit), 4x USB 3.2 (5 Gbit), 2x USB 2.0, 1x COM
- 1x HDMI 2.0b, 1x vrata zaslona 1,4, 1x VGA
- Prostor za 1x 2.5"-HDD/SSD in 2x M.2-SSD
- Zunanji antenski priključki za optimiziran sprejem WLAN
- Pripravljeno za modeme 5G**
- Primerno za 12 ali 19 V DC
- Priključek za oddaljen vklop

XPC SLIM DS50U3

Kot DS50U, vendar z ...

- Intel Core i3-1315U procesor (Gen 13)
- Do 96 GB DDR5 pomnilnika

XPC SLIM DS50U5

Kot DS50U, vendar z ...

- Intel Core i5-1334U procesor (Gen 13)
- Do 96 GB DDR5 pomnilnika

XPC SLIM DS50U7

Kot DS50U, vendar z ...

- Intel Core i7-1355U procesor (Gen 13)
- Do 96 GB DDR5 pomnilnika

OD 345 €*

ECONO MARE

Z mestnim lepotcem spretno in elegantno skozi mestni vrvež

MESTNI PREVOZ S KOLESOM JE POPOLNOMA DRUGAČEN OD DINAMIČNEGA KOLESARJENJA PO BREZPOTJIH. JE MIRNEJŠI, NAVADNO Z MANJ VZPONI, VSEENO PA JE ZAŽELENA DOLOČENA MERA UDOBJA.

Pred dobrima dvema tednoma so nam predpisarno pripeljali električno mestno kolo ECONO Mare. Prvi vtis? Ne skriva mestnega porekla in z njim bi se z veseljem in ponosom vsak dan pripeljali na delovno mesto. Tudi barva – modra »sky blue« – je precej pripomogla k ljubezni na prvi pogled. Košara pred krmilom se mu lepo poda, je severnjaško robustna z lesenim dnom in na voljo opcijsko.

Pravzaprav je robustno celotno kolo, kot smo pri kakovostnih električnih kolesih že vajeni. Zato sta tudi občutek in vožnja z njim prepričljivi. Takoj začutiš, da mu lahko zaupaš.

NA VOLJO 3 RAZLIČNE KAPACITETE BATERIJE

ECONO Mare ni samo elegantno kolo, temveč je tudi zmogljivo, kar konec koncev uporabniki tudi pričakujejo. Nas so torej kaj hitro zanimali tudi tehnične specifikacije motorja in baterije. Kolo smo priključili na domače omrežje in snemljivo integrirano baterijo popolnoma napolnili. Polni se lahko ločeno ali kar na kolesu, saj ima na levi strani pri pedalih namenski vhod. Priročen zaslon sredi krmila, na katerem kolo z dolgim pritiskom na edini gumb na njem tudi vklopimo, nam je pokazal, da v načinu, v katerem nam motor malenkost pomaga (1 stopnja), eno polnjenje zadošča za okoli 83 km. Na drugi stopnji se razdalja skoraj prepolovi (42 km), na stopnjah 3, 4 in 5 pa počasi pada tja do okoli 30 km. V trupu testnega kolesa se je skrivala baterija velikosti 540 Wh. ECONO Mare je na voljo tudi z večjima baterijama kapacitete 720Wh ali 835Wh. Največja na papirju zadošča za okoli 160 km pri prvi stopnji pomoči.

ENOSTAVNO UPRAVLJANJE

Stopnjo pomoči nastavljamo ob levi ročici krmila s pritiskom na gumba plus ali minus. Aktivira-

mo lahko tudi način hoje, tako da nam kolo pri hoji toliko pomaga in nam ga ni treba potiskati. Konec koncev ima slabih 27 kilogramov. Ta funkcija je uporabna predvsem pri hoji v klanec. Ko jo aktiviramo, moramo med hojo držati tipko minus. Morda se na prvo žogo to ne zdi preveč uporabno, a iz naših izkušenj lahko povemo, da je pomoč ob omenjeni hoji v hrib dobrodošla. Na istem kontrolniku pri levi ročici prižgemo luči. Četrta tipka v tem sklopu je označena z i, i kot info. Z njo na zaslonu predstavljamo med podatki, kot so prevožena razdalja, najvišja in povprečna hitrost, čas vožnje, trenutni doseg. Zaslon tudi ponuja vpogled v preostanek baterije v odstotkih, trenutno hitrost in moč (W). Z dolgim pritiskom na i pa gremo globje v meni, v katerem lahko spreminjamo teme, jezik in podobno. Čeprav je meni preprost in logičen, roko na srce, večina uporabnikov do tega ne bo prišla, ker gre za nekoliko naprednejše funkcije, ki jih ne potrebuješ nujno.

VOŽNJA JE LAHKOTNA IN UDOBNA

Električno kolo ECONO Mare se ponaša s centralnim električnim pogonom Bafang M210 moči 250 W, ki premore 70 Nm navora. Kaj to pomeni? Moč 250 W je največja zakonsko omejena, 70 Nm navora pa nas lepo popelje tudi v bolj strmi klanec, vedeti pa moramo, da to ni gorsko kolo in temu tudi ni namenjeno. Kljub temu pa mu oprema EEC4 omogoča, da smo se lahko brez težav podali tudi na nekoliko zahtevnejši teren izven mestnega središča. Hidravlične disk zavore Tektro (spredaj 180 mm, zadaj 160 mm) zagotavljajo odzivno in zanesljivo zaviranje, 9-stopenjski Shimano prestavni sistem pa omogoča prilagajanje terenu in lažje premagovanje izzivov. Sedež je dovolj mehak, da na njem udobno sedimo, hkrati pa pena v njem deluje čvrsto. K udobju močno pripomore sprednje vzmetenje, ki lepo blaži morebitne neravnine na poti.

INTEGRIRANA KLJUČAVNICA

Ko smo ga enkrat parkirali, nam je bila vseč ključavnica, integrirana v okvir kolesa, s katero smo zaklenili zadnje kolo. Je izjemno priročna in zagotavlja dodatno raven varnosti. Sicer pa bi ga, če bi se z njim vozili po mestu, za vsak slučaj raje priklenili še z dodatno ključavnico po načelu – varnosti ni nikoli preveč.

Več najdete na econo.eu/en/econo/mare. (P.R.)

Tržaška cesta 21, 2000 Maribor
Telefon: 02 3003 500
www.comtron.si

KIBERNETSKI CUNAMI

Ali smo pripravljeni na spremembe ZInfV?

18. oktober
2024,
9:00 - 14:00

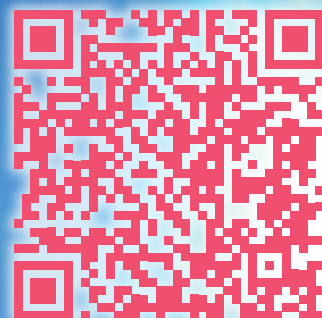
Dvorana A,
Gospodarska
zbornica Slovenije,
Ljubljana

Na konferenci bomo predstavili NIS 2 direktivo in osnutek novega Zakona o informacijski varnosti (ZInfV), ki bo v slovenski pravni red implementiral to direktivo. Novi zakon bo bistveno razširil obseg zvezanih organizacij in spremenil odgovornost zavezancev ter odgovornih oseb, vključno s podjetji v dobavni verigi, tako v zasebnem kot v javnem sektorju.

Na konferenci boste izvedeli tudi vse o najnovejših grožnjah, napadih in izzivih v kibernetnem svetu. Strokovnjaki bodo predstavili nove tehnologije, inovativne rešitve, dobre prakse in načrte za zaščito pred napadi, preprečevanje kraje podatkov ter kako v podjetju oz. organizaciji vzpostaviti trajne strategije odpornosti.

Cilj dogodka je ozaveščanje podjetij, organizacij in širše javnosti, prenos znanja med udeleženci ter prispevanje k višji ravni informacijske in kibernetne odpornosti v Sloveniji.

Dogodek je brezplačen za vse udeležence, zato se nam pridružite na tej vrhunski konferenci kibernetne varnosti!

Gospodarska
zbornica
Slovenije

zit
Združenje za
informatiko in
telekomunikacije

SRIP
GoDigital

Sofinancira
Evropska unija

I FEEL
SLOVENIA

Slovenian Cyber Resilience Lab
Part of FutuResilience consortium
This project has received funding from the European Union's
Horizon Europe research and innovation programme under
grant agreement No 101019445.

CyberHubs
Co-funded by
the European Union

FutuResilience
Building sustainable futures together

BONAJO D.O.O.

Za po mestu potrebuješ samo električno kolo ali skiro

SEPTEMBER NAM JE ZAGODEL Z VREMENOM, Vendar bomo do začetka zime zagotovo še imeli priložnost uživati v električnih kolesih in skirojih.

Ni razloga za preplah, prva snežinka po vsej verjetnosti še nekaj časa ne bo padla na mestne ulice oziroma vsaj upamo, da bodo jesenske temperature zdržale še kakšen mesec ali dva. Potem pa bomo morali za nekaj časa pospraviti kolesa in skiroje, razen najbolj pogumnih, ki kljubujejo temperaturam pod ničlo.

Medtem ko odštevamo čas do prvega snega, se izteka čas tudi subvencijam, ki jih lahko uporabite za nakup električnega kolesa. Ob nakupu novega (mestnega) e-kolesa lahko dobite povrnjenih kar 25 % sredstev oziroma največ do 500 €, pri tovornem e-kolesu pa do 30 % oziroma do 1000 €. Ne oklevajte predolgo in izkoristite še zadnje sončne dni in subvencijo za nakup kolesa, ki si ga želite že nekaj časa.

MS ENERGY T100 – KOLO ZA MESTNE POTEPUHE

Električna kolesa MS Energy, ki jih izdelujejo naši južni sosedi, so že dalj časa na voljo tudi pri nas, in sicer so razstavljena v podjetju Bonajo. Modelov je več, nekateri so ustvarjeni za mestne vrveže, drugi za ležerno vaško vožnjo, tretji pa za gorske dogodivščine.

Mestno oziroma trekking kolo MS Energy T100 vas bo brez postanka ob varčni vožnji pripeljalo štirikrat okoli Poti spominov in tovarništva, kar zajema tudi vzpon na Golovec. V številkah je to 130-km doseg, kar je več kot potrebuje večina kolesarjev. Ob vožnji pa boste lahko uživali v raznoliki okolici, saj vam bo vedno v pomoč električni motor Ananda M81 z močjo 250 W in 80 Nm navora. Tudi ko se boste vzpenjali na Golovec ali podoben hrib, vam ne bo treba sopihati

ob vsakem osvojenem metru. Shimano je ustrojil prestave, zato je zanesljivost zagotovljena. Trpežno vzmetenje, vilice Suntour in 29-palčne trekking pnevmatike pa bodo poskrbeli za udobno vožnjo.

MS ENERGY C101 – NOV DIZAJN IN NIVO PRAKTIČNOSTI

MS Energy C101 je še en meščan, ki ima rad dolge razdalje. Tako kot MS Energy T100 lahko prevozi do 130 kilometrov, ob tem pa je opremljen z znanimi kolesarskimi imeni, vključno s Tektro zavornim sistemom, 8-stopenjskim Shimano prestavnim sistemom ter Ananda LCD zaslonom, ki prikazuje hitrost, prevoženo razdaljo, stanje baterije in še več.

Z aluminijastim okvirjem, 250-W Ananda motorjem in 80 Nm navora boste kadarkoli lahko prišli do zelenega cilja – in to brez kančka znoja.

MS ENERGY C102 JE PREBIVALEC LJUBLJANE, KRANJA, CELJA ...

MS Energy C102 ima spet povsem drugačno zasnovo, vendar še vedno z močnim mestnim DNK-jem. Doseg baterije je manjši, vendar še vedno impresivnih 70 kilometrov. Mehanske disk zavore (spredaj in zadaj) skrbijo za varnost, če boste nalleteli na kakšno luknjo ali ostanke rimskih cest, pa boste hvaležni vzmetnim vilicam, ki bodo absorbirale najmočnejše udarce in tresljaje.

Ker ga boste radi uporabljali za dnevne opravke, ima zadaj in spredaj priročne nosilce za vso prtljago, ki jo boste nabrali v trgovinah.

ZLOŽIMO GA V NEKAJ SEKUNDAH

Največja prednost e-kolesa MS Energy Street-Flex i20 sta njegov zložljiv okvir in pedala, ki olajšata prenašanje in shranjevanje – na primer v prtljažnik avtomobila, doma pod stopnice, na

avtobus in podobno. Čeprav se zloži, vzdržljivost kolesa ni ogrožena. Pedalirali ga boste lahko do 50 kilometrov, kar je dovolj za večino mestnih razdalj. Priročno je tudi odklepanje in zaklepanje kolesa z NFC-jem na telefonu. Na voljo je v dveh barvah: črno-sivi in črno-oranžni.

MS ENERGY URBANFOLD i6 – ŠE EN KOMPAKTNEŽ, KI VAS NOČE OVIRATI

Tudi MS Energy UrbanFold i6 ima zložljivo zasnovo in je prav tako na voljo v dveh barvah (črni in zeleno-črni). Doseg je daljši za 10 kilometrov, vzmetenje zadaj in velike 16-palčne pnevmatike pa skrbijo za udobje in dober oprijem tudi na razmočenih cestah.

Opremljen je z vso dodatno opremo – odsevnički, LED osvetlitev ... – ki jo električno kolo mora imeti po slovenski zakonodaji. Dobrih 20 kilogramov se sliči kot zajetna teža, vendar je to za standarde e-koles celo pod povprečjem.

500 W JE DOVOLJ ZA PO MESTU

Na cestah oziroma kolesarskih stezah lahko vidimo vse večje število električnih skirojev. Tako kot električna kolesa predstavljajo dobro alternativo za potovanje po mestu.

MS Energy Mentor je privlačen mestni skiro s 500-W motorjem, 70-km dosegom, vzmetenjem spredaj in zadaj ter kakovostnimi disk zavorami. Vgrajen je tudi sistem BMS, ki inteligentno upravlja z baterijo in iz nje izvleče najboljši izkoristek.

Za mestne opravke ne potrebujete avta. Z električnimi kolesi in skiroji boste najhitrejši v mestnem vrvežu in nikoli vam ne bo potrebno iskati prostega parkirnega mesta.

Izberite si svojega na www.bonajo.si. (P.R.)

BONAJO d.o.o.

Kosovelova cesta 2, 1290 GROSUPLJE

Telefon: 040 514 750

Email: bonajo@bonajo.si

www.bonajo.si

INGRAM MICRO

Cisco in kibernetška varnost v OT okoljih

V LUČI VSE BOLJ POGOSTIH NAPADOV NA IT INFRASTRUKTURO, S KATERIMI SE SPOPADAJO SLOVENSKA PODJETJA, POGLEJMO KAKO LAHKO POSKRBMIMO ZA KIBERNETSKO VARNOST ZNOTRAJ INDUSTRIJSKIH OKOLIJ.

Pojem operativna tehnologija (OT) se nanaša na tehnologije in procese, ki so ključni za delovanje industrijskih sistemov. S povečevanjem digitalizacije in povezljivosti industrijskih obratov nastajajo novi varnostni izzivi, ki zahtevajo skrbno upravljanje in preučevanje. Kibernetška varnost v OT okoljih postaja vedno bolj pomembna, saj so ti sistemi pogosto povezani s kritično infrastrukturo, kar pomeni, da lahko morebitne okvare ali napadi povzročijo resne posledice, vključno z finančnimi izgubami, poškodbo zaposlenih in škodo okolju.

Če je bila do nedavnega v industrijskih okoljih glavna skrb zagotovitev primerne strojne opreme, se trend ozaveščenost o potrebi po zaščiti OT okolij strmo povišuje. Nova NIS2 direktiva zahteva od marsikaterega slovenskega podjetja implementacijo dodatnih varnostnih rešitev.

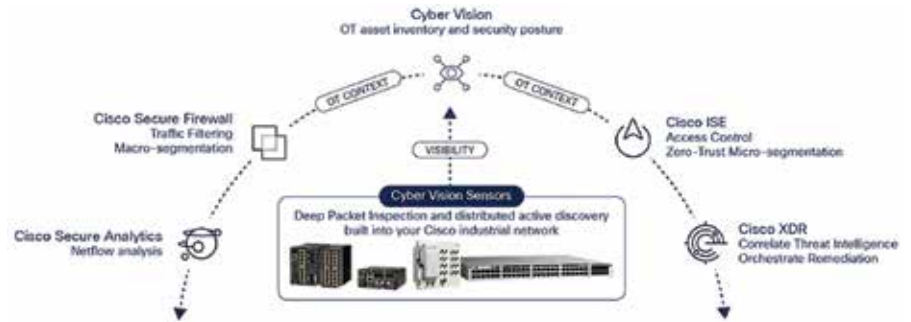
ISA3000 požarna pregrada

Varnost v OT je naloga, ki zahteva usklajevanje med različnimi oddelki in stalno prilagajanje novim razmeram. S celostnim pristopom se lahko organizacije uspešno zaščitijo pred večino groženj.

Kibernetška varnost v OT sistemih vključuje zaščito komunikacijskih omrežij, dostop do naprav in nadzor nad fizičnimi lokacijami. Implementacija sodobnih varnostnih rešitev, kot so požarni zidovi, sistemi za odkrivanje vdorov in orodja za upravljanje identitet, je izrednega pomena pri krepitevi varnosti.

Cisco Systems, Inc. je vodilno podjetje na področju omrežnih rešitev in tehnologij in igra ključno vlogo pri povezovanju različnih naprav in sistemov v industrijskem okolju.

Ena od ključnih vrednot Ciscovih rešitev v OT je zanesljivost omrežja. Cisco ponuja široko paleto naprav, kot so robustni usmerjevalniki, stikala in

Integracija z drugimi varnostnimi rešitvami

dostopne točke, ki so zasnovani za delovanje v zahtevnih industrijskih razmerah.

Poleg strojne opreme Cisco ponuja tudi programske rešitve, ki vključujejo rešitve za obvladovanje omrežne varnosti in analitiko. Nudi tudi rešitve za zaščito pred kibernetškimi grožnjami, kar je še posebej pomembno za OT, kjer so sistemi pogosto tarča napadov.

Cisco Cyber Vision je rešitev za zaščito in upravljanje v industrijskem okolju, ki omogoča pregled in nadzor nad OT okoljem in internetom stvari (IoT). Organizacijam pomaga, da zagotavljajo zaščito svojih industrijskih omrežij, prepoznajo ranljivosti ter upravljajo tveganja, povezana s kibernetškimi grožnjami.

Ključne značilnosti **Cisco Cyber Vision**:

Popoln pregled nad omrežjem: Cyber Vision zagotavlja podroben vpogled v omrežje znotraj industrijskih sistemov (tudi ICS in IoT), kar pomaga pri odkrivanju nenavadnih vzorcev ali potencialnih groženj. Pri tem je podprta integracija za različne industrijske protokole.

Analiza podatkov: Platforma uporablja analitična orodja za oceno varnosti in omogoča organizacijam, da razumejo, kako se podatki premikajo skozi njihova omrežja.

Nadzor infrastrukture in povečanje učinkovitosti: Identificira in ustrezno kategorizira vse naprave v OT okolju, kar pripomore k boljši preglednosti in zagotavljanju ustreznih varnostnih politik. Z učinkovitim spremljanjem kazalcev in dogodkov preprečuje ali zmanjšuje potencialne izpade storitev.

Prikaz ranljivosti: Cisco Cyber Vision prepoznava šibkosti v sistemih in metodah, kar omogoča IT in OT ekipam, da prioriteten obravnavajo ukrepe za izboljšanje varnosti.

Integracija z drugimi varnostnimi rešitvami: Cyber Vision se lahko integrira z drugimi Cisco orodji za varnost in upravljanje omrežja, kot je Cisco Identity and Services Engine (ISE).

Zaznavanje in razreševanje incidentov.

Usmerjenost k industrijskim sektorjem: Rešitev je prilagojena potrebam specifičnih industrij, kot so proizvodnja, energetika, transport in drugi.

Rešitev Cisco Cyber Vision je posebej pomembna v dobi povečane povezanosti in digitalizacije industrijskih sistemov, saj pomaga zaščititi kritično infrastrukturo pred kibernetškimi napadi.

Od strojnih naprav pa omenimo še malega velika ISA3000, ki podpira tudi industrijske protokole kot so npr. DNP3, CIP, Modbus, IEC61850 in podobni. ISA3000 je varnostna naprava, namenjena OT okolju, ki kljub majhnim dimenzijam omogoča funkcionalnosti klasične požarne pregrade, prepoznava in preprečuje vdore (IDP, IPS) in uporablja mrežne varnostne politike za preprečevanje naprednih varnostnih groženj. (P.R.)

Avtor članka: Grega Zoubek
 Grega.Zoubek@ingrammicro.com

UPS NAPRAVE, AKUMULATORJI, AGREGATI

Zaščitite se pred izpadi električne energije

Z ELEKTRIČNO ENERGIJO JE TAKO – ŠELE, KO SMO NEKAJ ČASA BREZ NJE, SE ZAVEDAMO, KAKO POMEMBNA JE IN KAKO TEŽKO PREŽIVIMO BREZ NJE. ZATO MORAMO POSKRBE TI, DA JE IZPADOV ČIM MANJ.

Že pri domači rabi elektronskih naprav se ob nenadnem izpadu električne energije hitro počutimo izgubljeni. V poslu so lahko poleg nekaj slabe volje posledice še bolj katastrofalne. Nepričakovani izpadi električne energije lahko povzročijo izgubo podatkov, poškodbe opreme in motnje v poslovanju. Prav to pa so izzivi, ki jih obožujejo UPS naprave (neprekinjeno napajanje) in akumulatorji.

KAJ JE UPS NAPRAVA?

UPS naprava je sistem, ki zagotavlja neprekinjeno napajanje elektronskih naprav v primeru izpada električne energije. Deluje kot vmesnik med električnim omrežjem in vašimi napravami, tako da v primeru izpada takoj preklopi na napajanje iz akumulatorja. To omogoča, da naprave delujejo brez prekinitve, in prav tega si želite za svoje strežnike, računalnike in druge kritične sisteme.

Prav tako so UPS naprave pomemben faktor pri stabilizaciji napetosti, saj uravnavajo napetost in ščitijo ostale naprave pred prenapetostmi in padci napetosti v omrežju. Najbolje pa je, da so današnji UPS sistemi enostavni za namestitev in uporabo.

V podjetju Tech Trade Trzin imajo na voljo vrsto različnih UPS naprav blagovne znamke Tecnoware. Od sistemov brezprekinitvenega napajanja za računalnike, ki lahko zagotavljajo do pol ure dodatnega napajanja (odvisno od obremenitve), do podobno zmogljivih namiznih UPS-ov. Ne smemo pozabiti, UPS ne zagotavlja le energije ob izpadu, ampak nudi tudi prenapetostno zaščito. Nekateri imajo celo vtičnice, ki so namenjene zgolj temu – imajo na primer dve vtičnici z UPS in dve samo za zaščito pred prenapetostjo. Opremljeni so z različnimi izhodi za različne namene uporabe. Vse lahko najdete na spletni strani www.techtrade.si/tecnoware-2.

SRCE UPS NAPRAV SO AKUMULATORJI

Akumulatorji UPS napravam zagotavljajo, da lahko opravljajo svojo funkcijo tako, kot uporabniki

od njih pričakujemo. Enostavno shranjujejo električno energijo, ki jo UPS naprave uporabijo v primeru izpada. Kakovostni akumulatorji zagotavljajo daljše in bolj zanesljivo delovanje UPS-ov. So pa akumulatorji uporabni v mnogih scenarijih. Ob morebitnem izpadu elektrike na primer tudi pri zagotavljanju energije alarmnim napravam. Tako poskrbijo za vašo varnost ne glede na okoliščine.

ŠE ENA ALTERNATIVA – BENCINSKI AGREGATI

Poleg UPS naprav in akumulatorjev so bencinski agregati še ena odlična rešitev za zagotavljanje neprekinjene oskrbe z električno energijo. Zagotavljajo električno energijo, a so tako način delovanja kot scenariji uporabe precej različni. Bencinski agregati so prenosni generatorji, ki delujejo na bencin in lahko proizvajajo električno energijo za daljše obdobje, ko ni dostopa do električnega omrežja. Primerni so torej tudi za daljše izpade električne energije, gradbišča, kampiranje na odmaknjem kraju in druge situacije, ko je potrebna prenosna in zanesljiva oskrba z električno energijo, kjer je preprosto ni. Če se preskrbimo z bencinom, lahko delujejo več ur ali celo dni.

PRETVORNIK LAHKO REŠI MARSIKATERI PROBLEM

Kaj pa pretvorniki? So idealni za uporabo v avtomobilih, avtomobilih, na kampiranju. So kompaktni in enostavni za prenašanje. Ti, ki jih najdete na www.techtrade.si, pretvarjajo iz 12 V v 220 V, njihova izhodna moč pa je različna, od 150 W za manjše elektronske naprave do spodobnih 2000 W. Medtem ko boste s šibkejšimi v avtu priročno napolnili baterijo računalnika, telefona in podobno, omogoča 2000-W mogočnejš priključitev tako prenosnega računalnika, Hi-Fi ali video opreme, polnilnika mobilnega telefona/kamere, kot tudi električnega orodja. Več najdete na spletni strani www.techtrade.si/tecnoware-2. (P.R.)

TECHTRADE

www.techtrade.si

TECH TRADE d.o.o. Trzin

Blatnica 8, 1236 Trzin
+386 1 562 21 11

Spremljajte novice s področja znanosti z revijo *Življenje in tehnika*!

V reviji najdete članke o:

biologiji

astronomiji

računalništvu

avtomobilizmu

ter o mnogih drugih
tehnoloških in
naravoslovnih tematikah!

Ob sklenitvi naročnine
knjižno darilo!

Naročam se na revijo *Življenje in tehnika*:

- Letna naročnina **56€**
- Letna naročnina za dijake, študente in upokojene **50€**

Kopijo kartice upokojenca oz. potrdila o vpisu pošljite na mojca.borko@tzs.si ali po pošti na naš naslov.

Izberite knjižno darilo:

- Digitalni zrcalno-refleksni fotoaparat
- Skrivnosti inovacij Steva Jobsa
- iZnanost
- Ujemite trenutek

Poštnina
plačana
po pogodbi
št. 88/1/S.
Znamka
ni potrebna.

*Ime in priimek:

*Ulica in hišna številka:

*Poštna številka in kraj:

*Telefon:

E-pošta:

*Podpis:

Tehniška založba Slovenije
Lepi pot 6
(p. p. 541)
SI - 1000 Ljubljana

Tehniška založba Slovenije

www.tzs.si
narocila@tzs.si

MODRA ŠTEVILKA

080 17 90

PAB D.O.O.

LUBA in YUKA – robotske kosilnice, za katere so čakali v vrsti

ZAKAJ BI SE V LETU 2024 ŠE UKVARJALI Z OBODNIMI KABLI IN NENATANČNIMI ROBOTSKIMI KOSILNICAMI, ČE PA OBSTAJAJO KOSILNICE LUBA IN YUKA?

Robotske kosilnice so naprave, ki vas z veseljem odrešijo ročnega vzdrževanja trate. A pogoj je, da vam ne povzročajo preglavic. Medtem ko so imeli v preteklosti uporabniki s kosilnicami nekaterih drugih blagovnih znamk nemalokrat težave, LUBA in YUKA razveseljujeta uporabnike z vedno urejenimi travnatimi površinami. Svoje delo opravljata tako dobro, da sta si prislužili priznanje iF Design Award 2024, slovenski distributer PAB d.o.o. pa je bil nagrajen za izboljševanje programske opreme.

ROBOTSKE KOSILNICE LUBA SO DOSEGLE PERFEKCIJO

Robotska kosilnica LUBA uporablja satelitski signal prek referenčne postaje in bionični vid s sistemom Bionic Vision, ki upravlja dve 3D kameri. Z dodatnimi kamerami lahko LUBA 2 pokosi tudi tam, kjer so običajne kosilnice slepe. Dva rezalna diska in vedenjski algoritmi poskrbijo za simetrične linije in zdravo trato. LUBA lahko preماغuje 80-% naklone in se samodejno vrne na polnilno postajo v primeru naliva ali prazne baterije. V aplikaciji lahko nastavite vzorce košnje in različna območja. Kosilnica omogoča tudi daljinsko povezavo in preverjanje okolice preko vgrajenih kamer. Na voljo so modeli za površine 1000, 3000, 5000 in 10.000m². Za prihajajočo sezono 2025 se obeta nekaj sprememb, na prodajnih policah pa lahko pričakujete tudi kakšen nov model. Več podrobnosti bodo razkrili proti koncu letošnjega leta.

Če želite biti vedno na tekočem, spremljajte spletno stran www.luba.si.

KOSILNICA YUKA JE VEČ KOT LE KOSILNICA

YUKA je najnovejši član podjetja Mammotion, ki je zaslužen za izdelavo kosilnic LUBA. Zakaj je več kot kosilnica? Ker poleg košnje YUKA tudi pometa. Na zadnji strani ima košek z metlico, ki pobira pokošeno travo, odpadke in listje. YUKA uporablja enako tehnologijo kot LUBA, kar pomeni satelitsko natančnost in 3D kameri za prepoznavanje ovir. Kosilnica YUKA kosi hitro, do 200 m² na uro, in jo lahko upravljate z aplikacijo ali glasovnimi ukazi.

KO PRISPEJO, JIH HITRO »RAZGRABIJO«

Kosilnice, ki so postale pravi prodajni hit in so nanje uporabniki v Sloveniji celo čakali mesec ali več, bodo predstavljene na Jesenskem kmetijsko obtrnem sejmu v Komendi. Podjetje PAB d.o.o. bo imelo predstavno mesto na istem prostoru kot spomladi in verjemite, da vam lahko o LUBI in YUKI povedo vse in še več.

Omenjene kosilnice so osvojile velik del vrto v oziroma dvorišč po Sloveniji. V podjetju PAB d.o.o. pa se že ozirajo po novi sezoni, ko lahko pričakujete nadgrajene modele.

MAMMOTION ZIMOVANJE 2024. KAJ JE TO?

Kosilnice ne potrebujete vse leto, zato naj si pozimi odpočije. Ekipa PAB d.o.o. zato poskrbi za zimovanje za robotske kosilnice. Se sprašujete, zakaj bi jim pozimi oziroma od začetka novembra do pomladi zaupali svojo kosilnico? Ker je ne bodo zgolj pospravili v klet, kot navadno naredimo uporabniki, ampak jo bodo temeljito profesionalno očistili, pregledali in testirali komponente, pregledali tesnila, rezalne nože in po potrebi zamenjali dotrajane dele, primerno napolnili baterijo ... Vašo robotsko kosilnico bodo pripravili na zimovanje in jo shranili, da bo pripravljena počakala na novo sezono, ko vam jo bodo spet predali. Več na www.luba.si/zimovanje.

ELEKTRIČNO KOLO, KI JE NEKAJ POSEBNEGA

Električna mobilnost se je v mestih izkazala za zmagovalno kombinacijo za premikanje od točke A do točke B – in tu prednjačijo električni skiroji in kolesa.

XP9780 je električno pametno kolo futurističnega dizajna, na katerem ne boste ostali neopaženi. Za primerno pomoč uporabniku bo poskrbelo z motorjem moči 300 W. Da boste potovali hitro in gladko ter pravočasno prispeli na cilj, pa razvije končno hitrost 25 km/h. Ko boste švigali po mestu, pa se bo moralo kolo tudi učinkovito ustaviti. Za ta namen je opremljeno z disk zavarami na sprednjem in zadnjem kolesu. Vse pomembne parametre boste lahko med vožnjo spremljali na velikem zaslonu. Z nekaj pomoči boste lahko prevozili do 55 km, brez poganjanja pa do 35 km. Za udobnejšo vožnjo neravnine blaži zračno vzmetenje. Krmilo kolesa je zložljivo, kar omogoča enostavno shranjevanje. Tako bo lahko to kolo tudi vaš najboljši prijatelj na poti do oddaljenega avtomobila na parkirišču, pa tudi v pisarno ga boste lažje odnesli, če se boste z njim vozili v službo.

EKSTREMNO MOČAN SKIRO

SKATY XP9768 je električni skiro z ekstremno močjo 1200 W, ki razvije hitrost do 50 km/h. To zverino krotita elektronsko zaviranje in disk zavora na sprednjem kolesu. Ne bojte se, če je vaš cilj oddaljen, časa pa nimate prav veliko. Z enim polnjenjem prevozi do 50 km, in tudi če je ta dosežek v realnih mestnih pogojih malo manjši, je številka še vedno dovolj velika za premagovanje razdalj na verjetno najhitrejši možen način. Električni skiro SKATY XP9768 je opremljeno z 10,5-palčnimi "off-road" kolesi z napihljivimi pnevmatikami, ki zlahka premagujejo tudi zahtevnejše terene, tako da ne boste pretirano občutili vsake luknje na cesti. SKATY XP9768 brez težav premaguje tudi terene z 20 % naklonom.

Kot omenjeno ima robustno vzmetenje, izdelan pa je iz visokokakovostnega okvirja iz aluminijeve zlitine. Vse pomembne informacije, ki jih boste potrebovali na poti, boste lahko odčitali na elegantnem zaslonu, pritrjenem na krmilu. Za večjo varnost poskrbita dva prednja LED žarometi in zadnja LED luč. Boljšo vidljivost v prometu zagotavljajo tudi stranske ambient LED luči, tako da vas ostali udeleženci v prometu ne bodo mogli spregledati. Skiro je zložljiv in ga boste zlahka pospravili.

NOVITETA Z VRSTO MOŽNOSTI IN PRILAGODITVAMI V APLIKACIJI

Potem je tu še en zanimiv skiro, in sicer Xplore XP9765, ki je novejši model z močjo 350 W in največjo hitrostjo 25 km/h. Ima malenkost manjša, 9-palčna kolesa z mehko sredico in sistemom proti predrtju. Za varno in kar najbolj vodljivo vožnjo ima Xplore XP9765 pogon na zadnjem kolesu. Zaviranje preko dvojnega sinhronnega sistema bobnaste zavore na sprednjem kolesu in elektronske na zadnjem motornem delu bo nežno in hkrati veliko bolj učinkovito kot pri sistemih iz preteklosti. Za premagovanje večjih razdalj bo poskrbela zmogljiva baterija – 10.4A (374,4Wh). Nameščena je v spodnjem delu skiroja in je vodoodporna po standardu IPX6.

Ker smo v obdobju hitrega razvoja tehnologije, temu sledi tudi model XP9765. Vgrajen ima pametni procesor, ki je temu električnemu skiroju dodal nove funkcionalnosti. Upravlja ga lahko preko Bluetooth povezljivosti in mobilne aplikacije (tako za Android kot iOS in Huawei Harmony), s katero krmilite in spremljate svoj skiro. Na izbiro boste imeli obilico različnih možnosti in nadzora. Eden izmed pametnih varnostnih sistemov je ambientalna talna osvetlitev, ki jo lahko uporabljate za nakazovanje smeri vožnje s pomočjo vgrajenega G senzorja nagiba. Glede na nagib skiroja v smeri vožnje bo stransko led svetilo utripalo kakor smerokaz. Prednost aplika-

cijskega nadzora je tudi v tem, da lahko skiro zaklenete in nepridipravom prekrizate načrte. Z zaklepom skiroja onemogočimo njegovo preprosto premikanje, tako da se kolesi ob potiskanju ne moreta prosto vrteti. Skiro Xplore XP9765 je iz aluminija. Spredaj in zadaj je opremljen z LED žarometi in senzorjem svetlobe za avtomatski vklop v temi. Njegova najvišja hitrost je 25 km/h, s skirojem pa boste lahko prevozili zajetno število kilometrov. Ko bo upešal, ga boste priklopili na električno omrežje in 8- do 9-urno polnjenje ga bo obudilo s popolnoma napolnjeno baterijo.

Več lahko najdete na spletni strani www.pab.si.

(P.R.)

Podjetje PAB d.o.o. je za 29. Jesenski kmetijsko obrtni sejem v Komendi pripravilo posebno sejemske popuste na električno mobilnost.

Pridobili boste lahko vrednostni bon za 50 evrov, ki bo veljal za naročilo robotskih kosilnic Mammoth v sezoni 2025.

Električno pametno kolo XP9780 boste lahko kupili za polovično ceno – 50 % popusta. Na skiro z ekstremno močjo 1200 W bodo ponudili 45 % popusta.

Najnovejši model skiroja Xplore XP9765 pa bo 35 % cenejši kot v redni prodaji.

PAB d.o.o.

Kranjska cesta 14, 4202 Naklo
Email: info@pab.si, info@luba.si
Telefon: 04 25 75 150

MEGATEL

Kako je lahko polnilnica za električne avtomobile pametna?

S POVEČANJEM ŠTEVILA ELEKTRIČNIH VOZIL IN OB NEGOTOVIH ENERGETSKIH RAZMERAH JE VSE BOLJ KLJUČEN TUDI PREMIŠLJEN PROCES POLNENJA BATERIJ ELEKTRIČNIH VOZIL.

Usklajevanje cene in obremenitev omrežja je za povprečnega uporabnika misija nemogoče, a MegaTel ima rešitev.

Na trgu se ob vse večji ponudbi električnih avtomobilov pojavlja tudi širok nabor polnilne opreme – javne polnilnice, domače polnilnice, tudi prenosne se najdejo. Pa vendar vseh ne moremo dati v isti koš. Si predstavljate, da kupujete nov mobilni telefon, ampak si ne bi izbrali pametnega, temveč klasičnega? Za koliko funkcij bi bili prikrajšani ... Na to bodite pozorni tudi pri nakupu domače polnilnice za električno vozilo.

PAMETNO DOMAČE POLNENJE

Revolucionarna celovita storitev MegaTel pametno domače polnjenje je bila nagrajena z zlatim priznanjem Gospodarske zbornice za inovacijo. Zagotavlja namreč najboljšo optimalno stroškovno in uporabniku prijazno izkušnjo, saj s pomočjo umetne inteligence omogoča dinamično polnjenje električnih vozil glede na ceno električne energije in stanje obremenitve elektrodistribucijskega sistema. S tem ne prihrani le končni uporabnik, temveč tudi ponudnik električne energije.

S funkcijo dinamičnega uravnavanja moči (DLM – Dynamic Load Management) MegaTel storitev pametnega domačega polnjenja poskrbi za stabilno ter nemoteno delovanje lokalnega hišnega omrežja pri vklopih večjih porabnikov, omogoča pa tudi integracijo s sončno elektrarno uporabnika. Uporabnik domačo polnilnico upravlja z brezplačno aplikacijo Mega Mobility (iOS, Android), ki omogoča nastavitve ključnih parametrov za

Podjetje Mega M z blagovno znamko MegaTel že 21 let na trgu telekomunikacij poslovnim in zasebnim uporabnikom zagotavlja širok nabor digitalnih in trajnostno usmerjenih storitev, tehnično podporo, enostavnost in prijaznost ter najpomembnejše – zadovoljstvo. Kot prvi operater v Sloveniji pa se lahko pohvali s kombinacijo petih storitev (»PETORČEK«): mobilna telefonija, IP telefonija, televizija, širokopasovne storitve ter rešitve na področju eMobilnosti.

potrebe optimalnega polnjenja (željena stopnja napolnjenosti, željen čas napolnjenosti).

HITRA, UDOBNA IN VARNA UPORABA TUDI NA JAVNIH POLNILNICAH

Ne le domača polnilnica, katere nakup ali najem in namestitev so prav tako v domeni celovite

storitve MegaTel, uporabnikom so na voljo tudi javne polnilnice. Z isto aplikacijo ali RFID kartico prav tako dostopate in polnite na javni polnilni infrastrukturi, ne glede na to, kdo je lastnik polnilne infrastrukture. To so lahko občinske polnilnice, polnilnice v trgovskih centrih ali koridorjih. Lokacije polnilnic so zbrane in s pripadajočimi ceniki vidne v omenjeni aplikaciji, kjer lahko v realnem času preverite zasedenost in delovanje katere koli izmed 250.000 javno dostopnih polnilnic v Sloveniji, državah EU, Balkana in Bližnjega vzhoda, ki uporabljajo zaledni sistem MegaTel. Seznam polnilnic se neprestano povečuje in posodablja. Na interaktivnem zemljevidu uporabnik poišče najhitrejšo pot do najbližje proste polnilne postaje, pogosto obiskane polnilnice pa doda na seznam priljubljenih. Soustvarjajte trajnostno eMobilnost in za partnerja izberite Megatel. Vabljeni na spletno stran megatel.si/e-mobilnost. (P.R.)

Mega Tel

Mega M d.o.o.

Rudarska cesta 6, 3320 Velenje
+386 3 777 00 40,

info@megatel.si
www.megatel.si

30.

**GOLDEN
DRUM**

international
festival of
creativity

30

LET

**BREZČASNE
KREATIVNOSTI**

9. – 10. 10. 2024

GRAND HOTEL BERNARDIN

WWW.GOLDENDRUM.COM

Kako testirati računalnik oziroma posamezne komponente?

TESTIRANJE PROCESORJA, GRAFIČNE KARTICE, POGONA ... JE HOBI ZA ŠTEVILNE ENTUZIASTE, KI RADI OPAZUJEJO KRIVULJO ZMOGLJIVOSTI KOMONENT SVOJEGA RAČUNALNIKA IN ZA PRAVICO DO BAHANJA KONČNE REZULTATE PRIMERJAJO Z DRUGIMI.

Poleg hobija pa so testi (angl. benchmarks) lahko najboljše orodje za (pravočasno) odkrivanje napak v računalniku ali pa samo za preverjanje, ali je vse v najlepšem redu. Postopek je zelo enostaven. Namestiš si nekaj programov, izbereš prave nastavitve in počakaš, da program naredi svoje. Tudi mi jih uporabljamo, ko testiramo računalnike ali posamezne komponente. Vseeno pa je potrebno razumeti končne rezultate, torej kako je program prišel do tega, pod kakšnimi pogoji in podobno.

Testiranje z namenskimi orodji je lahko nerealno oziroma slab prikaz tega, kako se bo računalnik obnašal pri vsakdanjih nalogah. Zato običajno ločimo testiranje na analizo s spodnjimi (sintetičnimi) programi in na praktično testiranje s programi in igrami, ki jih zažene povprečen uporabnik. Rezultati obeh pristopov so lahko zelo različni.

Če želite rezultate testov uporabiti v prihodnje za primerjavo "prej-potem", je dobro, da testirate pod pogoji, ki jih lahko zlahka poustvarite. Priporočljivo je, da uporabljate sveže nameščen sistem Windows, na katerem je manj možnosti, da se v ozadju odvijajo nepotrebni procesi. Če testirate prenosnik, je priporočljivo, da ločeno testirate z napajanjem na baterijo in vtičnico. Običajno imajo prenosniki tudi razne profile za tiho delovanje in največjo zmogljivost, pri katerih se komponente obnašajo različno – čip je

lahko na primer omejen na manjšo moč, krivulja delovanja ventilatorjev je skoraj vedno povsem drugačna in podobno.

Ustvarjanje idealnih pogojev pa ni odraz tega, kako dejansko uporabljamo računalnik. Naši računalniki so polni programov, v ozadju se izvajajo številni procesi, za katere niti ne vemo, da obstajajo oziroma da smo jih v letih redne uporabe namestili. Če želite bolj realističen prikaz, testirajte računalnik pod pogoji, kot ga vsakodnevno uporabljate.

Orodja za testiranje so vam lahko tudi v pomoč, če radi navigirate procesor, grafično kartico in RAM. Če ste procesorju spremenili voltažo in frekvenco, se boste želeli prepričati, da bo pri zahtevnejšem delovanju ostal stabilen. Enako pri grafični kartici in ob vklopu XMP v BIOS-u za hitrejšje delovanje RAM-a.

POTREBUJEMO ORODJE ZA SPREMLJANJE PODATKOV

Vsi programi za testiranje nimajo vgrajenih orodij za spremljanje pomembnih podatkov komponent, na primer temperature. Upravitelj opravil je zelo osnovno orodje, s katerim lahko spremljamo, pod kakšnim naporom delujejo naše komponente. Obstajajo pa veliko boljše orodja, upravitelj opravil raje uporabljate za ukinitvev programov/procesov. Potrebovali bomo bolj podrobne podatke o frekvencah, porabi energije, temperaturi,

voltaži in še več, kar lahko prikažejo programi HWiNFO, MSI Afterburner in podobni.

Nekatere igre imajo vgrajene priročne teste, s katerimi lahko enostavno preverimo, kako dobro se bo odrezal naš računalnik. Pri drugih bomo morali uporabiti programe, ki nam bodo med igranjem prikazovali tiste najbolj pomembne podatke (fps, poraba, temperatura, 1 % low ...). OCAT je odprtokodni program, ki se je doslej vedno izkazal za zanesljivega.

TESTIRANJE PROCESORJA. KAJ UPORABITI?

Procesor vpliva na vse: kako hitro bo na splošno deloval sistem, delovanje iger, splošnih programov, kakšna bo večopravnost ... Zato je poleg grafične kartice to najbolj testirana in primerjana komponenta.

Če ste zapravili pol tisočaka za procesor, vas zagotovo zanima, ali deluje po pričakovanjih. Še dobro, da imamo na voljo kar nekaj programov za testiranje procesorja.

CINEBENCH 2024 – ENOJEDRNA IN VEČJEDRNA ZMOGLJIVOST

Pri procesorjih nas zanima, kakšni sta enojedrna in večjedrna zmogljivost in kaj to pomeni za zmogljivost v igrah. Eden najbolj priljubljenih programov za tovrstno testiranje je Cinebench 2024.

Cinebench 2024 uporablja Redshift, pogon za upodabljanje Cinema 4D, za merjenje zmogljivosti

sti enega jedra in več jeder. Omogoča nam, da se sami odločimo, ali želimo opraviti hitri test ali daljši test za preizkus doslednosti oziroma tega, kako stabilna je zmogljivost. Na voljo je tudi priročna lestvica enakih in konkurenčnih procesorjev, s katero lahko takoj vidimo, ali naš procesor deluje v skladu s pričakovanji. Pred kratkim so dodali tudi podporo za nove Arm procesorje, kot na primer Snapdragon X Elite.

PCMARK – SIMULIRANJE VSAKDANJKA

Še en starodobnik, ki se je skozi leta obdržal kot eden boljših programov za testiranje procesorja. PCMark je pravzaprav zbirka različnih testov, ki simulirajo vsakdanjo uporabo, na primer zagon pisarniških programov, brskanje po spletu, pretakanje videoposnetkov in podobno. Ob tem prikazuje tudi porabo procesorja, temperaturo in še več.

Čeprav obstaja brezplačna različica, je zbirka testov omejena. Za nezahtevno testiranje in za hitro primerjavo so brezplačni testi dovolj, za kaj bolj resnega pa je potrebno doplačati 28 evrov.

PRIME95 – »ZAKAJ ME MUČIŠ«

Bi radi izvedeli, kje je zgornja meja vašega procesorja? Če bi radi mučili procesor, mu pošteno pretegnili vezja, potem zaženite program Prime95, pred katerim trepetajo vsi procesorji. Ne zaradi tega, ker ne bi bili dovolj zmogljivi, ampak zato, ker Prime95 izvaja nerealne procese. Cilj je samo en – »švicanje« procesorja. Največkrat se ga uporablja za preverjanje, ali so spremembe ob navijanju procesorja stabilne.

Ne priporočamo ga za uporabo v mini računalnikih ali osnovnih prenosnikih, ki imajo preslabe hladilne sisteme, da bi prenesli takšno nepričakovano segrevanje.

Blender je boljši prijatelj. Ne bo mučil procesorja, vendar bo vseeno dobro testiral večjedrno zmogljivost. PugetBench je primeren za testiranje zmogljivosti v programih, kot sta Photoshop in DaVinci Resolve.

TESTIRANJE ZMOGLJIVOSTI V IGRAH

Za dober prikaz, kako se procesor in grafična kartica obnese v igrah, priporočamo, da testirate različne žanre. Dobro ju je preizkusiti v novejših, grafično zahtevnih AAA igrah, kot sta na

primer Alan Wake 2 ali Cyberpunk 2077, in še kakšnih starejših, na primer The Witcher 3 ali Shadow of the Tomb Raider, ki ima že vgrajen priročen sistem za testiranje. Priporočamo, da testirate vsaj še eno arkadno igro (na primer Forza) in streljačino/FPS (Valorant, Apex Legends, Call of Duty ...).

Namestite si MSI Afterburner, vklopite prekrivno okno z vsemi potrebnimi podatki, in igrajte igro, kot bi jo sicer.

KAKO PREIZKUSITI GRAFIČNO KARTICO?

Zmogljivost v igrah in zmogljivost pri urejanju posnetkov ter upodabljanju sta dve zelo različni nalogi. Grafična kartica je lahko izvrstna za igranje iger, ne doseže pa enakih rezultatov pri upodabljanju.

3DMark je morda najbolj znan program za testiranje grafične kartice, uporabljamo ga tudi za testiranje telefonov. Tako kot pri PCMark gre tudi tu za zbirko testov, vključno z moduloma Time Spy in Firestrike, ki sta najpogosteje uporabljena. Osnovna različica je brezplačna, za kaj več pa je potrebno plačati dobrih 30 evrov.

FurMark je enak kot Prime95, vendar za ekstremno testiranje grafične kartice. V večini primerov je nepotreben, priročen pa je lahko za hitro testiranje grafične kartice, da preverite, ali je stabilna, ali se hitro pregreva in podobno. Ne priporočamo za testiranje prenosnikov in mini računalnikov.

Cinebench 2024 je nedavno dobil možnost testiranja grafičnih kartic, uporabite pa lahko še Blender in V-Ray za testiranje »raytracing« zmogljivosti.

SSD, RAM IN DRUGE KOMPONENTE

Za testiranje pogonov uporabite CrystalDiskMark, ki vam bo prikazal hitrosti branja in zapisovanja. RAM boste težje testirali. AIDA64 vam lahko prikaže njegove hitrosti in zakasnitvene čase, ne obstajajo pa podobna orodja kot jih poznamo za testiranje procesorjev in grafičnih kartic. Za testiranje napajalnika pa boste potrebovali posebno namensko orodje, ki se ne najde ravno v vsaki delavnici.

Če vas zanima, kako dobro ali slabo deluje vaš računalnik, imate sedaj na voljo vsa orodja, ki jih potrebujete.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIU, PRISLUHnite NAM!

Na vašem najljubšem radiu
prisluhnite tedenskim oddajam,
ki jih za vas pripravljamo v
uredništvu Računalniških novic.

RADIO I ZELENi VAL 93,1 MHz 96,2 MHz 97,0 MHz www.radiozelenvil.com	RADIO I KRKA 106,6 MHz www.radiokrka.com
RADIO I Univox Ponedeljek 14:00 in Ponedeljek 19:00 99,5 MHz 106,8 MHz 107,5 MHz www.univox.si	RADIO I ALFA Četrtek ob 8:10 in Ponedeljek ob 15:30 103,2 MHz 107,8 MHz www.radio-alfa.si
RADIO I moj radio Četrtek ob 14:50 in Sobota ob 7:10 107 MHz 102,6 MHz www.mojradio.com	RADIO I KRANJ 97,3 MHz www.radio-kranj.si
RADIO I ROBIN Četrtek ob 18:00 99,5 MHz 100 MHz www.radiorobin.si	RADIO I NOVA Torok ob 20:10 in Sobota ob 17:10 106,9 MHz www.radionova.si
RADIO I ODMEV Sobota ob 12:15 in Ponedeljek ob 16:30 90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz www.radio-cerklona.si	RADIO I ŠTAJERSKI VAL Torok ob 12:30 93,7 MHz 87,6 MHz www.radio-stajerski-val.si
RADIO I GEOSS Torok ob 13:30 in Torok ob 16:30 89,7 MHz radiogeoss.sirol.com	RADIO I Velenje Sreda 17:45 107,8 MHz www.radiovelenje.com
RADIO I OGNJIŠČE Četrtek ob 19:15 104,5 MHz 105,9 MHz 107,3 MHz radio.ognjisce.si	RADIO I SORA Ponedeljek 17:10 89,8 MHz 91,1 MHz 96,3 MHz www.radio-sora.si
RADIO I NTR Četrtek 19:30 91,1 MHz 107,1 MHz www.radiotomi.si	RADIO I 94 Četrtek ob 21:30 98,2 MHz 97,8 MHz 104,1 MHz 102,6 MHz 100,2 MHz www.radio94.si
RADIO I TOMI Vsak dan ob 11:00, 16:00 in 23:30 www.radiotomi.si	RADIO I SRAKA 94,6 MHz www.radiosraka.com

THE PATRICK STAR GAME

Spuži Kvadratnik je še vedno ena najbolj popularnih risank, ki je seveda dobila tudi več videoiger. Najnovejša je The Patrick Star Game, v kateri je zvezda naslovu ustrezno – Patrik Zvezdal! V vlogi te simpatične morske zvezde oziroma morskega zvezdaka se sprehajamo povsod po Bikinski Bistrici, kjer nas je volja, in igramo številne zanimive miniigre, ki temeljijo na dogajanju v risanki. Skočemo lahko recimo z višine in si odpremo marelo (ali pa tudi ne!), iščemo zakopani zaklad, z metanjem razporejamo stvari na svoja mesta, z žogicami sesevamo reči s polic, kot bi bili v lunaparku ... Pri tem naletimo na znane prebivalce Bikinske Bistrice, od Spužija prek Sanči do gospoda Rakarja, miniigre pa igramo na znanih lokacijah, kot sta restavracija Hrustljavi rak in Kangla košče do Patrikovega doma. Zabavno, risankasto in odbitno, kakršne so tudi risanke o Spužiju Kvadratniku!

SILENT HILL 2

Silent Hill je legenda preživetvenih grozljivk s konca minulega tisočletja, katere najbolj udarni in kritiško priznani del je dvojka. Ta je izšla leta 2001 za PlayStation 2 in nekoliko pozneje še za PC in Xbox, spremljala pa je protagonista Jamesa Sunderlanda, ki se vrne v nekdanj ljubo mesto Silent Hill zara-

di pisma, ki ga je prejel od – mrtve žene. Nekaj zelo očitno ni v redu, Jamesovi strahovi pa se potrdijo in (gnilo) meso postanejo, ko prispe v Tihi grič in ugotovi, da ga naseljujejo pošasti. Te so bile bistveno premočne, da bi se z njimi pomeril v strelskih obračunih, zato se jim je bilo treba povečini ogibati. To pa pri raziskovanju meglenega, razdejanega, turobnega mesta ni bilo vedno enostavno. Silent Hill 2 upravičeno velja za enega viškov žanra in ljubitelji so dolga leta sitnarili Konamiju, naj poskrbi za posodobljeno verzijo; in naposled so jo dobili. Za predelavo niso zaslužni Japonci, temveč Poljaki v skupini Bloober Team, ki se je specializirala za digitalne grozljivke. Niso poskrbeli le za boljšo grafiko, zaradi katere bodo ikonične pošasti, kot so skrivne medicinske sestre in piramidoglavci, zaživele na novo, temveč so posegli v igranje. Jamesa zdaj vodimo v modernem pogledu izza hrbta, namesto da bi ga s 'tankovskim nadzorom' sukali okrog osi, pa tudi kamera ni več fiksirana kot v starih Resident Evilih. Morda gre zaradi tega po zlu nekaj vzdušja, vendar je okolica bistveno bolj pregledna, kar je v igri, v kateri štejeta vsak strel in udarec, še kako pomembno. Tretji posodobljeni element je nadgrajeni sistem boja – je pa res, da številni fani menijo, da je okorno bojevanje v izvorni igri del izkušnje ...

BALATRO – SPECIAL EDITION

Balatro (kar je latinski izraz za karto joker) je na prvi pogled videti kot običajna kvartaška igra oziroma simulacija pokra. Pa ni tako: v resnici gre za igro roguelike, le da njena podlaga ni RPG-jevska pobijanje pošasti, temveč prav poker. Igramo ga sami, kakor pasjanso, in vsakič je naša naloga, da s kartami iz danega štiha v petih partijah dosežemo vsaj minimalni rezultat. Boljšo pokeraško kombinacijo kot sestavimo, bolj se poveča množilnik in več točk prejmemo. A nič bati, četudi nam spodleti, smo vseeno vsaj malo izpolnili zbirko kart, ki se nato pojavljajo v naslednjih partijah. Ne igramo namreč le z običajnimi kartami, se pravi z asom, fantom, številkami in drugimi, marveč tudi z jokerji (no, balatři) in posebnimi podobnicami. Zaloga obojih je velika in odločilno vpliva na to, kaj se dogaja z običajnimi kartami. Če recimo na ta način poudarimo pomembnost kraljev in kraljic, lahko v enem samem štihu dobimo dovolj točk, da se takoj zavihtimo na naslednji nivo. Ali pa nam račune prekriža sreča, zaradi katere se včasih kljub na videz odličnim kartam kar hitro znajdemo nazaj na začetku. Balatro je hitro postal uspešnica in prvotni digitalni inačici se je zdaj pridružila še fizična, v kateri poleg izvoda igre dobimo deset otipljivih igralnih kart.

Bodi pripravljen na vsako avanturo!

NA VOLJO V:

OKUSI, KI NAVDUŠUJEJO.

www.vizir.si

“Skoči Mimošanka in si privošči pivo na dom.”
spletna trgovina www.mimošanka.si

Minister za zdravje opozarja:
Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!

Nintendo toži ustvarjalca igre Palworld

IGRA PALWORLD ALI POKEMON S PUŠKAMI, KOT SO JO POIMENOVALI IGRALCI, SI JE VNDARLE NAKOPALA SRD JAPONSKEGA VELIKANA, KI RAD VIHTI S SODNIM KLADIVOM.

Nintendo se ne šali, ko se gre za njegovo intelektualno lastnino. Večkrat se je lotil tudi amaterskih ustvarjalcev, ki so morda le za sekundo prikazali njegovo vsebino.

Bilo je neizogibno, da se bo Nintendo lotil tudi ustvarjalca igre Palworld, čeprav je kar nekaj časa kazalo, da se ne bo zgodilo nič in da je na varnem. Januarja oziroma nekaj dni po lansiranju igre je podjetje The Pokemon Company javilo, da bo pregledalo trditve o kršitvah intelektualne lastnine, od takrat pa je bilo vse mirno. Šef studia Pocketpair, razvijalca igre Palworld, je bil na začetku prepričan, da njihova igra ne krši nobene pravne podlage.

Nintendo in The Partner Company sta po osmih mesecih zaradi domnevnih kršitev številnih patentov vendarle sprožila tožbo proti razvijalcu. Zahtevata tudi odškodnino za škodo, ki jima jo je povzročil. Številka najverjetneje ne bo prav majhna.

IGRI STA SI RES ZELO PODOBNI

Igro Palworld je samo en mesec po izidu igralo več kot 25 milijonov igralcev. Temeljni elementi igre so zelo podobni Pokemon igram. Loviš zveri, se z njimi bojuješ ali pa jih rekrutiraš v svojo ekipo, tako da jih ujameš. Z njimi lahko potuješ ali pa jim dodeliš delovne naloge v kampu.

Pocketpair je v objavi na X-u sporočil, da je prejel obvestilo o tožbi, vendar za zdaj še nima nobenih podrobnosti o tem, katere patente naj bi kršil. The Pokemon Company si lasti več kot 90 patentov, vključno z mehanizmom za lovljenje Pokemon žverc. Žalosti jih, da se bodo morali ukvarjati s tožbo namesto z nadaljnjim razvojem igre.

Obljubili so, da se bodo proti tožbi borili v imenu oboževalcev, boj pa so opisali kot "boj majhnega podjetja za neodvisne igre", ki želi "zagotoviti, da razvijalci neodvisnih iger ne bodo ovirani ali odvrnjeni od uresničevanja svojih ustvarjalnih zamisli". Na spletu divjajo ugibanja, katere patente naj bi kršila igra Palworld. Morda gre res za mehanizem lovljenja pošasti, ki je

skoraj identičen kot pri igrah Pokemon. Na vrhu seznama so tudi pošasti (Pals), ki so navdih več kot očitno črpale iz iger Pokemon. Če bo prišlo do sodne bitke, je tehnična močno na strani Nintenda, ki se je na tožbo zagotovo opremil z vsemi orožji.

Sedaj lahko le čakamo, kakšen bo razplet. V primeru zmage Nintenda bo studio igro Palworld zagotovo moral umakniti iz vseh platform in plačati visoko odškodnino, kar bi pomenilo konec za to indie podjetje.

**Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal
vsebino**

naslednje številke...

MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si	SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv	TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 30 info@tv-as.net, www.televizijaas.si	GORENJSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si	TELEVIZIJA ETV Loke pri Zagorju 22, 1412 Kisovec GSM: 041-779-390 televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si
NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07	TV ŠIŠKA Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53	INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744	TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F.: 01/361 95 84	NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F.: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si

	1	2	3	4	5							
						AVTOR: BOTY	RELAKSACIJA	PRIPRAVNIK ZA DUHOVNIŠKI POKLIC	GLAVNO MESTO PERUJA	DOGODORJENA MERŠKA KOLIČINA	KUŠITSKI AFARI V ETIOPIJI IN ERITREJI	VNETJE SKLEPOV
						VEČJA, OKROGLA KUHINJSKA POSODA						
						DELAVEC V PLINARNI						
						LETNA OBNOVA STROJEV		2				
						NEKDAJ ORAČ						
						AMERIŠKI IGRALEEC (SEAN)						
DRUŽINSKI ZABAVNIK	IZDELOVALEC MAKET	VERSKO IZOBČENJE	DUHOVNISKA HALJA	DRUŽINA ZVERI	AM. PEVKA BAEZ				REŠEVALNI GOR. COLN	VW MODEL VOZILA		
NAŠA PEVKA VOVK								3			IVAN TAVČAR	ZAVITI OKLEPAJ
NASPROTJE KATIONOV									AFRIŠKA DRŽAVA (BAMAKO) HČERIN MOZ			
GRŠKI PISATELJ (NIKOS, »GRK ZORBA«)												
SASTAVINA NAFFE						FINSKI ARHITEKT SAARINEN		5			POTOVALNI NAČRT	SPREVED TRGOVCEV NA VZHODU
KEMIJSKI SIMBOL ZA TELUR			SREDNJE-AMERIŠKA MIRTOVKA	ODISEJEV DED	VINOTEKA	ZAČETNIK ARJANSTVA						
ENOTA ZA JAKOST EL. TOKA									ESTONEC	VZDEVEK KATARINE SREBOTNIK		
MONAŠKI KNEZ										HITER KONJSKI TEK	EG. BOG SONCA	
DRUŽINSKI ZABAVNIK	SLONOV ČEKAN	VAS PRED DOLJNO VRAT	HAVAJSKI OTOK					1				
MALTNA ZIDNA OBLAGA						AMERIŠKA IGRAJKA CABRERE					ELDA VILER	ZNAMKA KOREJSKIH VOZIL
PIONIR NAŠE AVIACIJE (OTMAR)						TRACNICA, TIRNICA			ENERGIJSKI CENTER V JOGI			
MANJŠA LUTKA								4				
ANTON INGOLIČ			MOJZESOV BRAT								NEKDANJI AVSTRALSKI PLVALEEC THORPE	
											NADAV, AVANS	

PIMENT: srednjearm. mirtovka, KAZANTZAKIS: gr. pisatelj, DANAKILI: kušitski Afari, AVTOLIK: Odisejev ded, RIZA: duhovniška halja

Križanke
in uganke
za vse
okuse

Informacije
in naročila

**Bogat denarni
nagradni sklad:**

3.500 €

Prva nagrada:

1.500 €

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, **11. 10. 2024**, poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne nagrade:

3x tipkovnica Lenovo

V žrebu sodelujete tako, da pošljete rešitev križanke (oštevilčeni kvadrati) s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, pošta številka in pošta) na elektronski naslov narocnine@stromboli.si. **Rešitev brez kontaktnih podatkov ne bomo upoštevali pri žrebu.**

Milan Jerič, Novo mesto: tipkovnica Lenovo

Lora Šarlah, Šentjur: tipkovnica Lenovo

Gregor Svetak, Škofljica: tipkovnica Lenovo

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

Rešitev križanke 15-16/XXIX: MESTO

LINUX BEYBA™

KOLENDAR

DOGODEK	TERMIN	PRIJAVE
ZLATI BOBEN, MEDNARODNI FESTIVAL KREATIVNOSTI SOZ	9. 10. - 10. 10. 2024	goldendrum.com
ADRIA SECURITY SUMMIT A&S ADRIA MAGAZINE	9. 10. - 10. 10. 2024	adriasecuritysummit.com
DAVČNO-FINANČNA KONFERENCA PLANET GV D.O.O.	10. 10. - 11. 10. 2024	www.dfk.si
KONFERENCA KIBERNETSKI CUNAMI 2024 GZS	18. 10. 2024	www.gzs.si/Dogodki/
LOGISTIČNA DELAVNICA GS1 SLOVENIJA	24. 10. 2024	www.gs1si.org
ZEIDES PALSIT D.O.O.	5. 11. 2024	zeides.palsit.com

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narcocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Matej Komprej
tel.: 01 / 620 88 06
gsm: 070 / 606 152
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj

tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301
bostjan.strukelj@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebrov
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in
Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDIS d. o. o., Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
dtp@stromboli.si

http://www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izdajatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s privoljenjem izdajatelja. Poština za naročnike plačana pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 661. Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene z rubriko Predstavitve in na koncu članka s (P.R.) – Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

8T1K0EA

Delovna postaja HP Z2 G9 z Intel® Core™ i7 procesorjem

Več kot pričakujete! Izkusite povsem novo raven zmogljivosti za profesionalni delovni proces.

Izkusite povsem novo raven zmogljivosti za profesionalni delovni proces. Z2 v obliki stolpa je oblikovan za nemoteno izvajanje večnitnih aplikacij, da omogoča hitro upodabljanje, izvajanje simulacij in zdaj tudi sledenje žarkom v realnem času. Če se vaše zahteve spremenijo, je na voljo izjemna razširljivost za izvedbo nadgradnje.

Že od 2.382,00 EUR

Cena ne vključuje DDV-ja

Za več informacij in naročilo obiščite
www.src.si/hp-ponudba/

Kamiq Easy

že za **16.999 EUR**

SKODA

skoda.si

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO₂: 5,7 - 5,4 l/100km in 128 - 122 g/km, emisijska stopnja: EURO 6, specifična emisija dušikovih oksidov (NOx): 0,0178 - 0,0158, trdni delci: 0,0001-0,00007 g/km, število delcev: 0,00590 - 0,00482 ×10¹¹. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.